

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

**Л. І. ПЕТРОВИЧ, І. Б. МАКЕЄВА,
І. М. КАЛУЦЬКА**

ГОВОРИМО Й ЧИТАЄМО УКРАЇНСЬКОЮ

**Навчальний посібник
для іноземних студентів
(початковий рівень)**

Рекомендовано Методичною радою НУК

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2022

УДК 811.161.2(075.8)

ПЗ0

Автори:

Л. І. Петрович, старша викладачка кафедри сучасних мов НУК;

І. Б. Макеєва, старша викладачка кафедри сучасних мов НУК;

І. М. Калущька, методистка ВК ННЦ МС НУК

Рецензент

Є. Г. Мірошніченко, канд. філол. наук, доц. МНУ імені В. О. Сухомлинською

Рекомендовано Методичною радою НУК

Петрович Л. І.

ПЗ0 Говоримо й читаємо українською : навчальний посібник для іноземних студентів (початковий рівень) / Л. І. Петрович, І. Б. Макеєва, І. М. Калущька. – Миколаїв : НУК, 2022. – 104 с.

Цей посібник є допоміжним лексичним джерелом до навчального комплексу для тих, хто вивчає українську як іноземну. Сприятиме розвитку комунікативних навичок, розширенню активного й пасивного словникового запасу.

Пропонований посібник складається з двох частин. Перша частина містить тематичні діалоги, тексти для читання з поступовим наростанням складності та післятекстові завдання. Друга частина – це художні тексти для читання (притчі, легенди, казки, гуморески) цікавого та повчального змісту.

Призначено для слухачів підготовчого відділення, студентів з початковим рівнем володіння українською як іноземною, розрахований як для аудиторної, так і для самостійної роботи.

УДК 811.161.2(075.8)

© Петрович Л. І., Макеєва І. Б.,
Калущька І. М., 2022

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2022

ЗМІСТ

Передмова.....	5
Частина 1. Тематичні діалоги. Тексти для читання.....	7
Тема 1 «Моя сім'я»	7
Тема 2 «Мій будинок, моя кімната»	9
Тема 3 «Мій гуртожиток»	10
Тема 4 «Мій день».....	12
Тема 5 «Наша аудиторія»	14
Тема 6 «На занятті з української мови»	16
Тема 7 «Мій університет»	18
Тема 8 «Мій вихідний»	20
Тема 9 «Мій український друг»	22
Тема 10 «Мій друг з Батьківщини»	24
Тема 11 «Мій транспорт»	26
Тема 12 «Ми живемо в Миколаєві»	28
Тема 13 «Моя вулиця».....	31
Тема 14 «У бібліотеці»	33
Тема 15 «У їдальні»	34
Тема 16 «Ми купуємо теплі речі»	36
Тема 17 «У торговельному центрі»	38
Тема 18 «Мій гуртожиток»	41
Тема 19 «Хобі»	43
Тема 20 «Кіно в нашому житті»	45
Тема 21 «Відвідини музею»	48
Тема 22 «Відвідини театру»	50
Тема 23 «Мій улюблений вид спорту»	52

Тема 24 «Олімпійські ігри»	54
Тема 25 «Рух – це життя»	57
Частина 2. Художні тексти для читання	60
Притчі.....	60
«Майстер».....	60
«Дорога до міста».....	60
«Скільки років живе людина».....	61
«Батьківські поради»	62
«Думай та роби».....	63
«Проблема вибору».....	63
«Сонце і вітер».....	64
«Аркуш паперу».....	65
«Дороге навчання».....	65
«Минуле, сучасне і майбутнє».....	65
Легенди.....	66
Легенда про трьох братів – засновників Києва.....	66
Легенда про річку Либідь	67
Легенда про те, як Бог подарував Україні талант	67
Казки.....	68
Українська народна казка «Нехайло»	68
Казка Наталії Мазур «Волошка»	69
Гуморески.....	71
Гумореска Остапа Вишні «Якби моя бабуся встали»	71
Гуморески Павла Глазового у віршах.....	73
Додаток.....	75
Українсько-російсько-англійський словник.....	82
Рекомендована література.....	99

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник «Говоримо й читаємо українською» (початковий рівень) є допоміжним лексичним джерелом до навчального комплексу для іноземних громадян, які вивчають українську мову на підготовчому відділенні з метою подальшого навчання у закладах вищої освіти України, студентів 1-го курсу. Мета посібника – допомогти наuczаваним розвинути комунікативні навички, розширити активний і пасивний лексичний запас.

Пропонований посібник складається з двох розділів. Перший розділ містить тематичні діалоги, тексти для читання з поступовим наростанням складності та післятекстові завдання. Тематичні діалоги моделюють мовну поведінку носіїв української мови в певній життєвій ситуації; тематика текстів охоплює важливі аспекти життя студентської молоді, має професійну та красназавчу спрямованість; післятекстові завдання укладені з урахуванням розуміння прочитаного, тренування пам'яті та логічного мислення.

Другий розділ – це художні тексти для читання (притчі, легенди, казки, гуморески) цікавого та повчального змісту. Художні тексти мають на меті активізувати лексичний запас студентів; формувати навички самостійного читання; виробити вміння аналізувати прочитане; допомогти пізнати духовний світ української людини, історію, традиції України. Засвоєння емоційно-експресивного матеріалу

художніх текстів пришвидшить адаптацію студентів-іноземців до нового мовно-культурного середовища, сприяти-
ме засвоєнню різнотипних елементів мови.

У кінці посібника подано алфавітний українсько-російсько-англійський словник, що полегшить засвоєння базових слів та виразів; у додатку – тексти для читання та перекладу з російської мови на українську для тих, хто знає чи паралельно вивчає російську мову.

Навчальний посібник «Говоримо й читаємо українською» розрахований як для аудиторної, так і для самостійної роботи.

Частина 1. ТЕМАТИЧНІ ДІАЛОГИ. ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ

Тема 1 «Моя сім'я»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Це ваша сестра?
- Так, це моя сестра.
- Вона студентка?
- Так, вона студентка.
- А це ваш брат?
- Так, це мій брат.
- Він студент?
- Ні, він школяр.

- Юнхуне, у тебе є брат?
- Так, у мене є брат.
- А в тебе є сестра?
- Так, у мене є старша сестра.
- А брат молодший за тебе?
- Так, він молодший за мене на 5 (п'ять) років.

- Максиме, у тебе велика сім'я?
- Так, у мене велика сім'я.
- Скільки вас у сім'ї?
- Нас у сім'ї п'ятеро: батько, мати, сестра, брат та я.
- А родичів у тебе багато?
- Так, я маю багато родичів: дві бабусі, один дідусь, два дядьки і дві тітки, четверо двоюрідних братів.
- Велика родина – це чудово!

2. Слушайте, читайте, переказуйте текст.

Текст 1

Мене звати Максим. Це мій будинок. Тут моя сім'я. Це мій батько. Його звати Євген. А це моя мати. Її звати Марія. Мій батько – лікар, а мати – вчителька. Ось мій брат Антон. А це моя сестра Інна. Антон та Інна – студенти. Ось моя бабуся. Її звати Галина Іванівна. Вона пенсіонерка. А це мій дідусь. Його звати Микола Петрович. Він також пенсіонер. Я люблю свою сім'ю.

Текст 2

Мене звати Юнхун. Я студент-іноземець. Я приїхав із Китаю. Я народився в Пекіні. Пекін – це столиця Китаю. Там зараз живе моя сім'я. У мене є батько, мати, два брати і сестра. Також у мене є дідусь і бабуся. Вони живуть у селі. Мій батько працює на заводі. Він інженер. А моя мати не працює. Вона домогосподарка. Мої брати навчаються в школі. Вони школярі. Моя сестра працює вихователкою в дитячому садку. Наша сім'я дружна.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту 1.

1. Чий це будинок?
2. Чия це сім'я?
3. Чий це батько? Як його звати?
4. Чия це мати? Як її звати?
5. Хто лікар?
6. Хто мати?
7. Як звати брата і сестру?
8. Хто вони?
9. Чия це бабуся? Як її звати?
10. Чий це дідусь? Як його звати?

4. Розкажіть про себе за текстом 2.

Тема 2 «Мій будинок, моя кімната»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Тату, де Інна?
 - Інна в кімнаті.
 - Вона у своїй кімнаті?
 - Так, вона зараз у своїй кімнаті.
 - Що вона там робить?
 - Вона там відпочиває.

 - Назаре, де ти зараз проживаєш?
 - Зараз я проживаю в Миколаєві.
 - А де живе твоя сім'я?
 - Моя сім'я живе в Ашхабаді.
 - Вона мешкає в будинку чи квартирі?
 - Моя сім'я мешкає в трикімнатній квартирі.

 - Добрий день, Максиме!
 - Добрий день, Антоне, проходи у мою кімнату.
 - А де твоя кімната?
 - Вона в кінці коридору.
 - У тебе гарна кімната. Вона така світла!
 - Так, мені тут затишно.
 - Тут гарний інтер'єр.
 - Мені подобається. Шпалери та картини я вибирав сам.
 - Чудовий вибір, гарний у тебе смак!
- ### 2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Текст 1

Це мій будинок. Мій будинок великий. Тут мешкає моя дружна сім'я: батько, мати, моя бабуся, мій дідусь, мій брат, моя сестра та я.

Тут моя кімната. Вона невелика, але світла. У кімнаті ліжко, полиця, письмовий стіл, тумбочка та шафа. На столі стоїть мій комп'ютер. На стіні висить велика полиця. На

полиці лежать мої книжки, зошити, папки, олівці та ручки. Ось моя тумбочка. На тумбочці – портрет батьків. У тумбочці – мій портфель. Ось шафа. У шафі висить мій одяг. Ось вікно. На вікні стоїть ваза, у вазі – квіти. Мені подобається моя кімната. Тут я готуюся до занять і відпочиваю.

Текст 2

Ось наша трикімнатна квартира. Це передпокій. Тут ми роздягаємося й роззуваємося. Це вітальня. Вона дуже простора й світла. Тут диван, два крісла, килим, журнальний стіл. На столі лежать шахи, газети та журнали. На стіні висить телевізор і велике дзеркало. Праворуч – дві спальні: кімната мого брата та кімната моїх батьків. Ліворуч – простора кухня. На кухні є великий круглий стіл і шість стільців. Тут ми снідаємо, обідаємо та вечеряємо.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту 1.

1. Чий це будинок?
2. Хто мешкає в цьому будинку?
3. Що на столі?
4. Де полиця?
5. Що на полиці?
6. Де тумбочка?
7. Що на тумбочці?
8. Що в тумбочці?
9. Що в шафі?
10. Що на вікні?
11. Що у вазі?

4. Розкажіть про будинок чи квартиру своїх батьків.

Тема 3 «Мій гуртожиток, моя кімната»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Це твоя сестра?
- Так, це моя сестра.
- Вона студентка?
- Так, вона студентка.

- А де вона мешкає?
- Вона мешкає в гуртожитку № 1 (номер один).
- Ти також мешкаєш у цьому гуртожитку?
- Так, я тут мешкаю.

- Хто цей чоловік?
- Це наш директор.
- Він директор вашого гуртожитку?
- Так, він директор нашого гуртожитку.
- А хто ця жінка?
- Це наша вахтерка.
- Вона пропустить мене в гуртожиток?
- Так, якщо ти залишиш їй документ.

- Алло! Це Ганна?
- Так, це я.
- Добрий вечір, Ганно!
- Добрий вечір, Максиме!
- Ганно, а де ти зараз мешкаєш?
- Я зараз мешкаю в першому гуртожитку.
- А в якій кімнаті, на якому поверсі?
- У 407 (чотириста сьомій) кімнаті. Це на четвертому поверсі?

- А ти, Максиме, де зараз мешкаєш?
- Я мешкаю у своєї тітки. У неї трикімнатна квартира. У мене там є своя кімната. Заходь у гості.
- Добре, колись зайду.
- До зустрічі!
- Бувай!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я студент-іноземець. Мене звати Юнхун. Зараз я живу в Україні, в місті Миколаєві. Тут я навчаюся в університеті.

Це мій гуртожиток. Тут мешкають українські та іноземні студенти. Гуртожиток великий. Він має тринадцять

поверхів. Це гуртожиток блочного типу. У кожному блоці є велика та мала кімнати, коридор, душ і санвузол. На кожному поверсі розташована велика кухня. Тут студенти готують собі їжу.

Це третій поверх. Ось мій блок, моя кімната. Моя кімната невелика, але світла й тепла. Тут мешкаю я та мій друг Лянлян. Ось наш письмовий стіл. Тут наші підручники, словники, зошити, ручки та олівці. У кутку стоїть шафа. У шафі висить наш одяг. Це моє ліжко. На ліжку лежать ковдра та подушка. Над ліжком висить лампа. Біля ліжка стоїть моя тумбочка. На тумбочці – мій комп'ютер. У тумбочці – мої речі. На підлозі лежить великий килим.

Мені подобається мій гуртожиток, моя кімната.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де живе Юнхун?
2. Чий це гуртожиток?
3. Який це гуртожиток?
4. На якому поверсі кімната Юнхуна?
5. Що в кімнаті?
6. Що на столі?
7. Що на ліжку?
8. Де шафа?
9. Що в шафі?
10. Де висить лампа?
11. Де комп'ютер?
12. Що лежить на підлозі?

4. Розкажіть про те, в якому будинку Ви зараз мешкаєте, на якому поверсі, що є у вашій кімнаті?

Тема 4 «Мій день»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Антоне, коли ти прокидаєшся?
- Я прокидаюся о сьомій годині ранку.
- Чому так рано?

– Мені потрібно встигнути зробити зарядку й приготувати сніданок.

– А що ти робиш після сніданку?

– Після сніданку я збираю портфель і йду в університет.

– Юнхуне, де ти зараз?

– Зараз я в університеті.

– Ти ще довго будеш в університеті?

– В університеті я буду ще годину.

– Може, ввечері підемо в кіно?

– Вибач, але не сьогодні.

– Назаре, що ти робив уранці?

– Уранці я готував їсти, мив посуд.

– А що ти робиш зараз?

– Зараз я пишу лист своєму другові.

– А що робитимеш в обід?

– В обід я буду прибирати в кімнаті.

– Увечері ти будеш відпочивати?

– Так, увечері я буду дивитися фільм.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я іноземний студент. Мене звати Лянлян. Зараз я проживаю і навчаюся в Україні, в місті Миколаєві. Миколаїв – гарне місто, воно мені подобається. Я з друзями мешкаю в гуртожитку. Тут мешкає багато іноземних студентів.

Щодня я прокидаюся о сьомій годині ранку. Спочатку я роблю зарядку. Після зарядки я умиваюся. Потім я одягаюся, снідаю. Я швидко п'ю чай або каву, їм бутерброд і складаю речі в портфель. У портфель я кладу підручники, зошити, ручку, олівець і словник. Потім я йду в університет на заняття.

На підготовчому факультеті ми займаємося 5 днів на тиждень: у понеділок, вівторок, середу, четвер та п'ятницю. У суботу та неділю ми відпочиваємо.

Сьогодні понеділок. У мене дві пари української мови та факультатив з англійської. Українська мова – наш основний предмет.

Заняття закінчуються о п'ятнадцятій годині десять хвилин (15.10). Усі студенти йдуть додому. Ми з друзями йдемо в гуртожиток. Гуртожиток – це зараз мій дім. Тут я буду мешкати 4 роки.

Удома я трохи відпочиваю, слухаю музику. Потім я виконую домашнє завдання. Я багато читаю і вчу напам'ять нові слова та вирази.

О сьомій вечора (19.00) я починаю готувати вечерю. Після вечері ми з друзями йдемо в парк. Там ми займаємося спортом, бігаємо, граємо у футбол та волейбол.

Опівночі я лягаю спати. Так закінчується мій робочий день.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де проживає Лянлян разом зі своїми друзями?
2. Де навчаються іноземні студенти?
3. Що студент робить зранку?
4. На якому факультеті навчаються іноземні студенти?
5. Чим займаються студенти в суботу та неділю?
6. Які заняття в понеділок?
7. Коли закінчуються заняття?
8. Що робить студент після обіду?
9. Що робить студент після вечері?
10. Коли студент лягає спати?

4. Розкажіть про свій робочий день.

Тема 5 «Наша аудиторія»

1. Слушайте, читайте діалоги.

- Добрий день, Любове Іванівно!
- Добрий день, Мадіно!
- Вибачте за спізнення, дозвольте увійти!

– Заходьте, будь ласка, сідайте на своє місце!

– Дякую!

– Хто це?

– Це мій друг Назар.

– Він хто?

– Він студент-іноземець. А це мої друзі.

– Вони також іноземні студенти?

– Так, вони іноземні студенти. Це моя група. Тут наша аудиторія, тут ми займаємося.

– Вибач, друже! Не підкажеш, яка це аудиторія?

– Це аудиторія номер двісті п'ятдесят п'ять.

– А де аудиторія номер триста п'ятдесят п'ять?

– На третьому поверсі.

– Дякую!

– Хто сьогодні черговий?

– Лянлян, але його ще немає в аудиторії.

– А де він?

– Лянлян спізнюється. Його викликали в деканат.

– Тоді підготуйте, будь ласка, аудиторію до заняття: витріть дошку, принесіть крейду, роздайте підручники.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Мене звати Саїд. Я студент підготовчого факультету. Ось наша аудиторія. А це мої друзі. Вони студенти-іноземці. Наша аудиторія простора і світла. В аудиторії два великі вікна. Праворуч – двері, ліворуч – шафа.

Тут багато парт і стільців. На партах лежать підручники, зошити, ручки й олівці.

Прямо – дошка. Там крейда і ганчірка. Біля дошки карта України. Ось місто Київ. Київ – столиця України. Тут річка Дніпро. А ось місто Миколаїв. Тут я зараз проживаю і навчаюся.

Це моя парта. Тут моє місце. А там місце мого друга Лянляна. Там його речі. Він готується до заняття.

Ось і дзвоник. Зайшла викладачка. Зараз вона перевірятиме домашнє завдання.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Чия це аудиторія?
2. Яка ця аудиторія?
3. Хто в аудиторії?
4. Де двері?
5. Де шафа?
6. Що на партах?
7. Де дошка?
8. Що біля дошки?
9. Де парта Саїда?
10. Що робить Лянлян?
11. Хто зайшов в аудиторію після дзвоника?

4. Розкажіть про свою аудиторію.

Тема 6 «На занятті з української мови»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Назаре, ти виконав домашнє завдання?
- Так, я прочитав текст, вивчив нові слова.
- А вправу ти написав?
- Вибачте, я не виконав це завдання.
- Чому?
- Я не зрозумів, як її виконувати.
- Добре, зараз я поясню.

- Лейло, що ти зараз робиш?
- Назаре, зараз я роблю домашнє завдання з української мови.
- Ти читаєш новий текст?
- Так, я читаю новий текст і виконую завдання до нього.
- А діалог ти вже написала?

– Ще ні, а ти?

– А я вже написав.

– Хто це ?

– Це студентка Мадіна.

– Вона говорить українською?

– Ні, вона ще погано знає українську.

– Тоді їй потрібно більше працювати самостійно.

– Так, вона щодня багато читає й пише українською.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Це наша група № 5. Ми займаємося в 355 (триста п'ятдесят п'ятій) аудиторії. Зараз у нас заняття з української мови. Ось зайшла наша викладачка. Її звати Любов Іванівна.

Розпочалося заняття. Любов Іванівна привіталася з нами і запитала, хто сьогодні відсутній. Ми відповіли, що всі студенти присутні на занятті.

Потім вона запитала, який сьогодні день, яка сьогодні дата, чи всі ми виконали домашнє завдання. Ми показали свої зошити викладачці, вона перевірила наші вправи, виправила помилки.

У нас ще багато помилок. Студенти нашої групи ще погано знають українську мову. Але ми наполегливо працюємо щодня. Любов Іванівна каже, що нам потрібно більше працювати самостійно.

Потім ми читали нові слова та вирази. Любов Іванівна записувала їх на дошці, а ми переписували. Сьогодні на занятті ми вивчали нову тему, читали новий текст, відповідали на запитання до тексту. Пролунав дзвоник, студенти зібрали речі й пішли додому.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Чия це група?

2. У якій аудиторії займаються студенти?

3. Хто викладає студентам українську мову?

4. Що запитала викладачка у студентів?
5. Як добре студенти знають українську мову?
6. Що робила викладачка на занятті?
7. Що робили студенти на занятті?
8. Куди пішли студенти після заняття?

4. Розкажіть про те, як Ви готуєтеся до занять з української мови.

Тема 7 «Мій університет»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Привіт! Мене звати Юнхун. А тебе як звати?
- Привіт! Мене звати Назар.
- Звідки ти приїхав?
- Я приїхав із Туркменістану. А ти звідки приїхав?
- Я приїхав із Китаю.
- Приємно познайомитися.
- На якому факультеті ти навчаєшся?
- Я навчаюся на факультеті економіки моря.
- Куди йдеш, Лейло?
- Я йду в університет.
- А ти куди йдеш, Мадіно?
- Я також йду в університет.
- Ходімо разом.
- Ходімо.
- Лянляне, де ти навчаєшся?
- Я навчаюся в Національному університеті кораблебудування.
- Це великий навчальний заклад?
- Так, це найбільший навчальний заклад у Миколаєві.
- А там багато іноземних студентів?
- Так, багато. Тут навчаються студенти з Китаю, Туркменістану, Таджикистану, Лівану, Туреччини та інших країн.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Мене звати Лянлян. Зараз я навчаюся в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова (НУК). Це великий і престижний навчальний заклад. Тут навчається багато іноземних студентів із Китаю, Туркменістану, Таджикистану, Лівану, Туреччини та інших країн.

В університеті є 49 (сорок дев'ять) кафедр, викладачі яких проводять цікаві лекції та практичні заняття. Тут працюють академіки, професори, доценти, старші викладачі.

НУК має багато лабораторій, лекційних аудиторій, комп'ютерних класів, велику бібліотеку. В університеті вже багато років працює підготовче відділення для іноземних громадян.

Зараз я навчаюся на підготовчому відділенні. Тут іноземці вивчають українську мову. Спочатку ми вивчаємо тільки українську мову. А потім ми будемо вивчати інші предмети: математику, фізику, хімію, інформатику, історію, креслення.

Я та мої друзі навчаємося в групі № 5 (номер п'ять). Тут навчаються майбутні інженери. Ми ходимо на заняття щодня, крім суботи та неділі. Сьогодні понеділок, за розкладом у нас дві пари української мови.

Ми ще погано знаємо українську мову. Лише добре розуміємо окремі слова та вирази. Але ми хочемо знати українську мову краще, тому багато працюємо самостійно. Нам подобається розмовляти українською і нам подобається навчатися в НУК.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де навчається студент?
2. Які студенти навчаються в НУК, звідки вони приїхали?
3. Скільки кафедр є в університеті?

4. Хто працює в університеті?
5. Чого є багато в університеті?
6. Що вивчають студенти на підготовчому відділенні?
7. Хто навчається в групі № 5?
8. У які дні студенти навчаються в університеті?
9. Як добре студенти знають українську мову?
10. Що подобається студентам?
- 4. Розкажіть про свій університет, свій факультет.**

Тема 8 «Мій вихідний»

1. Слушайте, читайте діалоги.

- Лейло! Сьогодні вихідний, куди ти так рано йдеш?
- Я йду на ринок купувати продукти.
- Що саме?
- М'ясо. На ринку завжди продають свіже м'ясо.
- Яке м'ясо ти хочеш купити: свинину, телятину чи курятину?
- Я хочу купити баранину.
- Ти сьогодні будеш готувати плов?
- Так, я щонеділі готую плов із баранини.
- Назаре, чим ти займаєшся у вихідні?
- У вихідні я відпочиваю з друзями, ходжу гуляти в парк, готую домашнє завдання, а також я багато сплю.
- О котрій годині ти сьогодні прокинувся?
- Сьогодні я прокинувся о 10-ій годині ранку.
- Чому так пізно?
- Сьогодні субота, я нікуди не поспішав. У вихідні я люблю довго спати.
- Ольго, чим ти займалася в суботу?
- Зранку готувала їсти, вдень гуляла із сестрою містом, а ввечері дивилася телевізор, слухала українські новини.
- А ти, Інно, що робила вчора?

– Учора зранку я слухала музику, читала новини в інтернеті, удень ходила в магазин, а ввечері каталася в парку на велосипеді.

– Бачу, ти гарно провела вихідні?

– Так, було цікаво.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Мене звати Лейла. Я студентка-іноземка, навчаюся в НУК. Я мешкаю в гуртожитку. Мої батьки далеко, я вчуся жити самотійно.

У мене майже немає вільного часу. Протягом тижня я багато працюю, наполегливо готуюся до занять. Я завжди з нетерпінням чекаю настання вихідних.

У вихідні мені не потрібно поспішати. Я можу довго спати. У суботу та неділю я зазвичай прокидаюся о дев'ятій годині ранку. Потім я роблю зарядку, умиваюся і чищу зуби, застилаю ліжко, одягаюся і йду снідати.

У суботу після сніданку я прибираю свою кімнату, перу одяг, прасую білизну. Після обіду я йду в магазин, який знаходиться біля гуртожитку. Там я купую необхідні продукти: хліб, масло, цукор, сіль, борошно, ковбасу, сир, яйця.

У неділю зранку зазвичай я їжджу на ринок. Там я купую свіжі овочі та фрукти, м'ясо чи рибу. В обід готую плов, манти або шурпу.

Після обіду ми з подругами йдемо відпочивати в парк. Улітку ми там граємо у волейбол, а взимку катаємося на роликах або санчатах.

Увечері я читаю книжки, слухаю музику, готуюся до занять. Ось так я проводжу свої вихідні.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де навчається і де мешкає Лейла?

2. Чому Лейла завжди з нетерпінням чекає настання вихідних?

3. О котрій годині у вихідні прокидається Лейла?
 4. Що робить Лейла після того, як вона прокинулася?
 5. Що робить Лейла у суботу зранку?
 6. Що робить Лейла у суботу після обіду?
 7. Що робить Лейла у неділю зранку?
 8. Що робить Лейла у неділю після обіду?
 9. Що робить Лейла увечері вихідними?
 10. Чи вміє Лейла готувати їжу?
- 4. Розкажіть про те, як Ви проводити свої вихідні.**

Тема 9 «Мій український друг»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Скажіть, будь ласка, у вас є друзі?
- Так, у мене є багато друзів.
- Що ви робите разом?
- Разом ми навчаємося й відпочиваємо.
- Як ви відпочиваєте?
- Ми гуляємо містом, граємо у футбол, дивимось кінофільми, слухаємо музику.
- Ви поважаєте своїх друзів?
- Так, вони завжди підтримують мене.

- Ольго, хто твоя подруга?
- Нещодавно я подружилася з Інною. Вона навчається в моїй групі. Ми вже пів року товаришуємо.
- А якої вона вдачі?
- Інна дуже лагідна і доброзичлива.
- Вона симпатична?
- Так. Вона висока, у неї густе кучеряве волосся, дуже гарні карі очі та мила посмішка.
- Ти познайомиш мене з нею?
- Обов'язково.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Мене звати Саїд. Я іноземний студент. Я навчаюся на першому курсі Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

У мене є український друг, його звати Максим. Йому 18 років. Він теж студент першого курсу, навчається в паралельній групі. Максим – майбутній інженер. Він добре навчається, добре знає українську мову і багато читає. Недавно він перечитував історичний роман Пантелеймона Куліша «Чорна рада» й коротко переказав мені його зміст.

Я ще погано знаю українську мову, тому не можу самостійно читати великі художні твори. Максим часто допомагає мені з домашнім завданням, пояснює, як правильно вимовляти та писати слова. Він хоче, щоб я більше читав українською й подарував мені збірку поезії Ліни Костенко.

Ми також любимо проводити разом вихідні. Іноді ми збираємося дружною компанією і йдемо в кінотеатр. Разом також займаємося спортом, слухаємо музику. Щовечора ходимо в парк Перемоги, там ми бігаємо, займаємося на тренажерах, граємо у футбол.

Максим – гарний друг, він дуже розумний та ерудований. Він знає багато цікавого про музику, про сучасних композиторів та виконавців, про відомих людей. З ним цікаво проводити час.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де навчається Саїд?
2. Як звати друга Саїда?
3. Яка майбутня професія Максима?
4. На якому курсі навчається Максим?
5. Скільки років Максимові?
6. Що роблять друзі, коли збираються разом?

7. Куди часто ходять друзі?
8. Який Максим друг, чому з ним цікаво проводити час?
- 4. Розкажіть про свого друга (свою подругу) в Україні.**

Тема 10 «Мій друг з Батьківщини»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Добридень, Саміре!
- Привіт, Азізе!
- Ти зараз живеш і навчаєшся в Україні?
- Так, я живу в місті Миколаєві, навчаюся в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова на першому курсі машинобудівного інституту. А де ти навчаєшся?
- Я навчаюся в Ашхабадському педагогічному інституті на факультеті іноземної філології.
- Ти хочеш бути перекладачем?
- Так. Я хочу стати перекладачем, знати багато мов, подорожувати світом. А ти хочеш бути інженером?
- Так, я хочу стати гарним інженером, як мій батько.
- А чим ти займаєшся у вільний час?
- Я ходжу до спортивної зали. Там я займаюся на тренажерах. А ти?
- А я продовжую займатися баскетболом. Вибач, мені треба бігти на тренування. До побачення!
- До побачення! Телефонуй мені частіше.
- Добре.
- Привіт, друже! Як справи?
- Доброго ранку! У мене все добре.
- Нарешті зустрілися! Куди підемо?
- Можна в кінотеатр, парк чи кафе. Обирай!
- Я пропоную спочатку пішки прогулятися парком, а пізніше можна відвідати одне затишне кафе.

- Добре. Я так давно не був у нашому парку!
- Розповідай, як твої успіхи у навчанні.
- Усе добре. Іспити склав на «добре» та «відмінно».
- Молодець! Як добре, що ти приїхав на канікули додому! Тепер ми будемо бачитися частіше.
- Так, мені дуже бракувало нашого спілкування.
- Мені також.

2. Слушайте, читайте, переказуйте текст.

Я іноземний студент. Мене звати Самір. Зараз я живу в місті Миколаєві. Моя сім'я та мої друзі живуть у Туркменістані. Я часто думаю про них. Найчастіше я телефоную своїм батькам. Щовечора розповідаю їм про те, як мені живеться в Україні, яка тут погода. Інколи я надсилаю їм світлини української природи, моїх друзів. Найчастіше мати запитує мене про моє харчування, а батько – про навчання та моїх друзів.

У мене є український друг Максим. Ми любимо разом з ним проводити вихідні.

У Туркменістані в мене також є друг. Його звати Азіз. Ми з ним приятелюємо вже давно. Ми навчалися в одній школі, в одному класі. Зараз він навчається в Ашхабаді, а я навчаюся в Миколаєві. Азіз навчається в педагогічному інституті. Він любить дітей, знає кілька іноземних мов, тому хоче стати вчителем англійської мови чи перекладачем. Скоро в нього буде день народження, і я хочу купити йому гарний подарунок. Я замовив в інтернеті великий англійсько-туркменський словник. Гадаю, що йому сподобається мій подарунок.

Азіз – дуже талановитий хлопець. Він любить спорт, ходить на секцію з баскетболу. А також він добре співає й уміє грати на гітарі. Мені подобається слухати національні пісні в його виконанні. З моїм другом цікаво було проводити час. Я сумую за ним, тому часто йому телефоную.

У вихідні ми довго розмовляємо. Я часто прошу Азіза надсилати мені цікаве відео чи світлини. Як добре мати справжнього друга!

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Звідки приїхав Самір?
2. Де зараз живе Самір?
3. Про що Самір розповідає батькам?
4. Про що в Саміра запитує батько?
5. Як звати друга Саміра?
6. Де навчається Азіз?
7. Чому Азіз хоче стати вчителем?
8. Який подарунок хоче купити Самір своєму другові?
9. Чим захоплюється Азіз?
10. Про що часто просить Самір свого друга?

4. Розкажіть про свого друга (свою подругу) з Батьківщини.

Тема 11 «Мій транспорт»

1. Слухайте, читайте діалоги.

– Добрий день! Я перепрошую, підкажіть, будь ласка, як можна дістатися до Соборної площі?

– Ви можете туди доїхати тролейбусом № 6 чи маршруткою № 13.

– А на якій зупинці я маю виходити?

– Зупинка називається «Соборна». За кілька кварталів від зупинки буде Соборна площа. До неї Вам доведеться йти пішки.

– Дякую! А ще підкажіть, де найближча стоянка таксі?

– Я не знаю, запитайте іншого перехожого.

– Ірино Борисівно, Ви любите подорожувати?

– Так, я часто подорожую Україною потягом.

– А чому саме цим транспортом?

– Це найзручніший транспорт для тривалої подорожі. У купе можна відпочити, почитати, випити кави чи чаю.

– І поспілкуватися з пасажирами?

– Так, це також приємно. Особливо, коли подорожуєш з цікавими людьми.

– Вибачте, я хочу поїхати до Одеси автобусом. Як мені дізнатися про маршрути та квитки?

– Зверніться в чергову касу вокзалу.

– Де тут каси?

– У першій залі, праворуч від центрального входу.

– Дякую!

– Скажіть, будь ласка, коли потяг «Миколаїв-Рівне» прибуває до Києва?

– Близько сьомої години ранку.

– А з якої платформи він відправляється?

– З третьої.

– Як пройти на цю платформу?

– Через другий поверх вокзалу.

– Дякую!

– Щасливої дороги!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я іноземний студент. Мене звати Акрам. В Україну я приїхав із Таджикистану. Там щодня вранці я їздив до школи автобусом. Іноді мій тато возив мене нашим автомобілем. Зі школи додому я ходив пішки.

В Україні я живу в місті Миколаєві на вулиці Шкільній. Ми з другом винаймаємо однокімнатну квартиру. Квартира знаходиться за два квартали від університету. Я їжджу до університету маршрутною, інколи тролейбусом. Маршрутка – це маленький автобус, який перевозить пасажирів. Вона їздить швидше за тролейбус. Тролейбус перевозить більше пасажирів, ніж маршрутка.

У вихідні я та мої друзі їздимо в центр міста на таксі. Ми любимо гуляти по вулиці Соборній. Це центральна пішохідна вулиця Миколаєва. Вона дуже гарна й простора.

Нещодавно ми їздили на екскурсію до Києва. Київ – це столиця України, велике й красиве місто. До Києва ми їхали потягом «Миколаїв–Рівне». Києвом ми пересувалися екскурсійним автобусом, а також на метро. Нам сподобалась наша подорож.

Улітку я поїду додому. Спочатку потягом я поїду до Києва, а вже з Києва полечу літаком до Ашхабада. Я люблю подорожувати.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де жив Акрам до того, як приїхав в Україну?
2. Яким транспортом їздив Акрам до школи?
3. Де саме в Миколаєві живе Акрам?
4. Як дістається Акрам університету?
5. Куди Акрам з друзями їздять на таксі?
7. Куди їздив Акрам потягом?
8. Яким транспортом користувався Акрам у Києві?
9. Куди полетить Арам літаком?

4. Розкажіть про те, яким транспортом Ви користуєтеся найчастіше.

Тема 12 «Ми живемо в Миколаєві»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Юнхуне, де живуть твої батьки?
- Мої батьки живуть у Пекіні. Пекін – це столиця Китаю.
- А де ти зараз живеш?
- Зараз я живу в Україні, у місті Миколаєві.
- Ти мешкаєш у гуртожитку?
- Так, я мешкаю в гуртожитку.
- А в якому гуртожитку ти мешкаєш?

– Я мешкаю в гуртожитку № 1 (номер один), що знаходиться на проспекті Героїв України, 11.

– Назаре, Україна – це твоя Батьківщина?

– Ні, моя Батьківщина – Туркменістан.

– А що ти тут робиш?

– Я тут навчаюся.

– А в якому місті ти навчаєшся?

– Я навчаюся в місті Миколаєві.

– Тобі подобається місто Миколаїв?

– Так. Це красиве й тепле місто.

– Де воно розташоване?

– Воно розташоване на півдні України.

– Яне, звідки Ви?

– Я з Китаю.

– Як називається ваше рідне місто?

– Моє місто називається Харбін.

– Харбін – велике місто?

– Так. Це великий промисловий та культурний центр Китаю. Тут є університети, коледжі, різні заводи й фабрики. Харбін – дуже гарне місто, тут чудові краєвиди. Я сумую за ним.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Ми студенти-іноземці. Зараз ми живемо в Україні, в місті Миколаєві.

Миколаїв – велике місто в Україні. Тут багато університетів, інститутів, академій, шкіл, коледжів та ліцеїв. У місті є театри, кінотеатри, музеї, а також великі заводи.

У Миколаєві багато суднобудівних заводів. Тут будують і ремонтують кораблі. Миколаїв ще називають «містом корабелів».

У Миколаєві є один із найкращих і найбільших зоопарків в Європі. Його площа займає 19 гектарів. Тут мешкає багато видів тварин.

Миколаїв – красиве місто. Воно лежить на березі двох річок: Південний Буг та Інгул. У місті багато парків, широкі вулиці та проспекти.

Центральна вулиця Миколаєва – Соборна. Це найдовша пішохідна вулиця в Україні. Вона зелена й простора. Тут можна гарно відпочити. А найширша вулиця Миколаєва – проспект Центральний. Уздовж проспекту розташовано багато крамничок, ресторанів та кафе, сучасних готелів та офісів.

На березі Інгулу лежить парк Перемоги. Це найбільший парк у Миколаєві. Неподалік від парку побудовано Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова (НУК). Це найбільший університет у місті. Тут ми навчаємося.

У Миколаєві багато цікавих музеїв. Нам нещодавно розповідали про Музей суднобудування і флоту. Ми обов'язково його відвідаємо.

Нам подобається Миколаїв. Тут ми будемо жити й навчатися ще 4 роки.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Які начальні заклади є в Миколаєві?
2. Чому Миколаїв називають «містом корабелів»?
3. Який зоопарк найбільший у Європі?
4. На березі яких річок лежить Миколаїв?
5. Як називається найдовша пішохідна вулиця в Миколаєві?
6. Що лежить на березі Інгулу?
7. Що побудовано неподалік від парку Перемоги?
8. Який музей у Миколаєві хочуть відвідати студенти?

4. Розкажіть про відомі вам у Миколаєві місця.

Тема 13 «Моя вулиця»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Руфате, а на якій вулиці ти мешкаєш?
- Я мешкаю на вулиці Спаській.
- А ти знаєш, де мешкає Юнхун?
- Знаю, Юнхун мешкає на проспекті Героїв України,

11А.

- А звідки ти знаєш?
- Там знаходиться гуртожиток. Я раніше мешкав у ньому.
- А зараз ти винаймаєш квартиру?
- Так, ми з другом винаймаємо однокімнатну квартиру.

- Маріє, на якій вулиці ти мешкаєш?
- Я мешкаю на Великій Морській. Моя вулиця дуже красива й зелена. Це одна з перших вулиць старого Миколаєва.

- Що розташовано на твоїй вулиці?
- На моїй вулиці є багато старих будівель, магазинів, кав'ярень. У кінці вулиці – гарний парк.
- А якісь заклади культури є на твоїй вулиці?
- На моїй вулиці розташований художній музей імені В. В. Верещагіна. У ньому зберігаються твори відомих живописців та скульпторів.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я студент-іноземець. Мене звати Юнхун. Я вже пів року проживаю і навчаюся в Україні, в місті Миколаєві. Миколаїв – велике і гарне місто. Тут багато широких і рівних вулиць. Ми любимо гуляти по вулиці Соборній. Це найдовша пішохідна вулиця в Україні. Тут багато різних магазинів, бутиків, кафе та ресторанів.

Я живу на проспекті Героїв України. Це основна транспортна магістраль мікрорайону Соляні. Раніше цей

проспект називався Київське шосе. Через нього пролягає автомобільна дорога на Київ.

На цьому проспекті є такі зупинки громадського транспорту: «Парк Перемоги», «Національний університет кораблебудування», «Metro», «Плавбасейн», «Млинна», «Шкільна», «Гвардійська», «Ательє», «Сільгосптехніка».

Вздовж проспекту розташовано багато будівель і споруд: мій університет, мій гуртожиток, багатоповерхові житлові будинки, школи, дитячі садки, супермаркети, автозаправні станції, стоматологічна поліклініка, пошта, плавальний басейн.

Проспект Героїв України – довгий і широкий. Коли мені потрібно перейти на другий бік, я йду на світлофор і переходжу тільки на зелене світло. Біля парку Перемоги можна скористатися підземним переходом.

Мій університет розташований на проспекті Героїв України, 9, а гуртожиток № 1, у якому я мешкаю, – на проспекті Героїв України, 11. В університет я ходжу пішки. На дорогу витрачаю 5–10 хвилин. Мешкати й навчатися на одній вулиці – це зручно.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. У якому місті проживає Юнхун?
2. На якій вулиці мешкає Юнхун?
3. Як раніше називався проспект Героїв України?
4. Які зупинки є на проспекті Героїв України?
5. Які будівлі та споруди розташовані на цьому проспекті?
6. Де на проспекті є підземний перехід?
7. Чи далеко від університету міститься гуртожиток № 1?

4. Розкажіть про свою вулицю на батьківщині.

Тема 14 «У бібліотеці»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Добрий день! Дайте мені, будь ласка, дитячу книжку.
- Добридень! Яка саме книжка вам потрібна?
- Мені потрібна книжка, написана простою мовою.

Я студент-іноземець і мені ще важко читати книжки українською.

- Може, ви спробуєте читати українські казки?
- Так, я візьму українські казки.
- Не забудьте повернути книжку за три тижні.
- Добре. Щиро вам дякую! Тепер я буду щовечора читати українські казки.

– Добрий день! Можна записатися до бібліотеки?

– Будь ласка! Покажіть ваш студентський квиток.

– Ось, прошу.

– Заповніть, будь ласка, читацьку картку. А яка література вас цікавить?

– Я хотіла б дізнатися щось про Шевченка та його творчість. Кажуть, що це відомий український поет і художник.

– Так, це цікава постать. Візьміть «Кобзар». Це збірка його творів. Тут ви також зможете прочитати біографію Тараса Шевченка.

– Щиро вдячна. До побачення!

– До побачення!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я іноземний студент із Таджикистану. Мене звати Ахмед. Я вже другий рік в Україні. Я навчаюся на першому курсі машинобудівного інституту НУК. Спочатку, на підготовчому відділенні, я вивчав тільки українську мову. Зараз я вивчаю історію України, математику, фізику, програмування та інші предмети. Я хочу стати гарним інженером і працювати на заводі. Я розумію,

що для цього мені потрібно добре вчитися, багато працювати самостійно. Тому щодня після занять я йду до бібліотеки.

У бібліотеці є велика читальна зала, де я можу спокійно працювати й виконувати домашнє завдання. Тут займаються іноземні та українські студенти. У бібліотеці є вся потрібна нам література, інтернет.

Я вже добре розумію українську мову, але ще погано спілкуюся нею. Український друг порадив мені читати художні книжки українською мовою. Я спробував читати художню книжку, але це виявилось дуже складно. Бібліотекар порадив мені читати дитячі казки, адже дитячі письменники пишуть зрозумілою і легкою мовою.

Сьогодні я беру в бібліотеці українські народні казки. За три тижні мені треба повернути цю книжку до бібліотеки. Гадаю, що я встигну прочитати всі казки за три тижні.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де навчається Ахмед?
2. Як довго Ахмед живе в Україні?
3. Які предмети вивчає Ахмед?
4. Чому Ахмеду потрібно багато працювати самостійно?
5. Де зазвичай Ахмед виконує домашнє завдання?
6. Чому Ахмеду зручно виконувати домашнє завдання в бібліотеці?
7. Які книжки порадив читати Ахмеду український друг?
8. Чому Ахмед узяв читати українські казки?
9. За який термін потрібно Ахмеду повернути до бібліотеки книжку?

4. Розкажіть про те, як часто Ви ходите в бібліотеку.

Тема 15 «У ідальні»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Сяодзя, куди ти поспішаєш?
- Я йду в буфет.

- А де він міститься?
- Буфет міститься на другому поверсі.
- Ти часто туди ходиш обідати?
- Так, я ходжу обідати туди щодня на великій перерві.
- Можна мені з тобою?
- Ходімо. Гадаю, що тобі теж сподобається тут обідати.

- Діти, сідайте за стіл. Ми будемо зараз вечеряти.
- Мамо, а що сьогодні на вечерю?
- Сьогодні на вечерю картопляне пюре з котлетою та салат.

- А що на десерт?
- На десерт печиво і чай.
- Добре, ми йдемо мити руки.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Уранці Лейла снідає в гуртожитку. Вона прокидається рано-вранці й готує сніданок. Її сніданок – це зелений або чорний чай, бутерброд із маслом і сиром, інколи печиво з джемом. Лейла снідає дуже швидко, бо вона поспішає в університет.

В університеті Лейла обідає в їдальні або кафе. Кафе міститься на другому поверсі головного корпусу НУК. Це велике й світле приміщення. Тут багато столів і стільців. У кафе продають смачну випічку. Тут Лейла часто п'є компот або каву з пиріжками. Пиріжки з яблуками – її улюблена випічка.

Коли Лейла не поспішає, вона обідає в їдальні. Їдальня міститься в корпусі гуманітарного інституту НУК. Це просторе приміщення з великими вікнами й високою стелею. На стелі висять великі люстри, а на стінах – красиві картини. У їдальні Лейла зазвичай бере суп, картопляне пюре чи макарони й обов'язково салат. Найбільше їй подобається салат із капусти та огірків. Вона

не поспішає, адже заняття вже закінчилися. Після заняття Лейла любить тут посидіти зі своїми подружками.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де Лейла снідає вранці?
2. Що Лейла готує на сніданок?
3. Де обідає Лейла?
4. Де міститься університетське кафе?
5. Як виглядає це кафе?
6. Що зазвичай Лейла купує в кафе?
7. Коли Лейла обідає в їдальні?
8. Де міститься їдальня?
9. Як виглядає їдальня?
10. Що зазвичай Лейла бере в їдальні?

4. Розкажіть про улюблене місце, де можна смачно пообідати.

Тема 16 «Ми купуємо теплі речі»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Пані, покажіть, будь ласка, цю теплу куртку.
- Ось тримайте. Це гарна куртка. Вона дуже тепла.
- Мені вона подобається.
- І вона вам дуже пасує.
- Скільки вона коштує?
- Вона коштує 2 (дві) тисячі гривень.
- Ось, візьміть, будь ласка, гроші.
- Дякую! Приходьте ще.

– Іро, сьогодні –10 (мінус десять), а ти вдягла куртку. Тобі буде холодно. Одягни тепле пальто.

– Ні, мамо, мені не буде холодно. Це тепла пухова куртка.

- Але ж пальто тобі краще пасує.
- Я не люблю носити це пальто. Воно вже не модне.

- Не забудь надіти шапку.
- Добре, мамо.

- Катрусю, де ти купила такі гарні чобітки.
- У магазині «Взуття» на Соборній.
- А підбори тут зручні?
- Так, вони дуже зручні. У них можна й танцювати.
- А який це розмір? Я б хотіла придбати собі такі ж самі.
- У мене 23 розмір. Але вони були одні.
- Шкода. А зимові черевики там були.

– Так. У цьому магазині великий вибір зимового та демісезонного взуття. Не засмучуйся, Галю. Ми виберемо тобі ще кращі чобітки або черевики.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Мене звати Саїд. Я іноземний студент і вже другий місяць живу в Україні. Зараз жовтень, надворі ще тепло, але скоро настане зима. Друг мені розповідав, що взимку в Україні холодно. Навкруги лежить сніг, буває мокро та слизько. Температура від –10 (мінус десяти) до –15 (мінус п'ятнадцяти) градусів. Тому дуже важливо мати теплі речі: куртку, шапку, шарф, рукавички та черевики.

Сьогодні вихідний день і ми вирішили з другом піти на ринок. Нам потрібно купити теплі речі. Друг сказав мені, що на Центральному ринку теплі речі коштують дешевше, ніж у магазині.

У неділю о 9-ій ранку ми поїхали на Центральний ринок. Довго ходили між рядами й вибрали собі теплі речі. Спочатку я вибрав собі светр, шапку і рукавиці. Потім вибрав теплу куртку. Мені сподобалася куртка синього кольору, але не було мого розміру. Я купив таку саму, тільки чорну.

Максим купив собі тепле коричневе пальто, вовняний шарф і штани. Він любить класичний стиль. У цьому пальті він виглядає елегантно, воно йому дуже пасує.

Додому ми приїхали о 12-ій годині. Трохи втомилися, але були задоволені нашими покупками. Тепер я маю теплі речі і не боюся холодної зими в Україні.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Яка температура взимку в Україні?
 2. Які теплі речі треба мати на зиму?
 3. Чому друзі вирішили придбати теплі речі на Центральному ринку?
 4. Коли друзі поїхали за теплими речами?
 5. Які теплі речі купив собі Саїд?
 6. Які теплі речі купив собі Максим?
 7. О котрій годині друзі були вдома?
 8. Як довго Саїд та Максим вибирали теплі речі?
- 4. Розкажіть про те, де Ви купуєте речі, що придбали нещодавно.**

Тема 17 «У торговельному центрі (ТЦ)»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Ніно, куди йдеш?
- Я йду у супермаркет.
- А що ти там хочеш купити?
- Я хочу купити свіжі фрукти та ягоди. Максим казав, що в «Таврію В» привезли свіжу полуницю, малину і чорну смородину.
- А які фрукти там зараз є?
- Там є яблука, груші, вишні, черешні, сливи, персики та абрикоси.
- Мабуть, і я пізніше піду в цей магазин. Вдалої покупки!
- Дякую!

- Привіт, Юнхуне! Що купуєш?
- Я хочу купити подарунок своєму другові. Допоможи мені вибрати.
- А кому ти купуєш подарунок?

– Лянляну, у нього сьогодні день народження.
– А скільки йому років?
– Йому виповнюється 18 (вісімнадцять) років.
– Добре, допоможу. Тільки ходімо в ТЦ «Metro». Там великий вибір імпорتنих та українських товарів.
– Ходімо.

– Покажіть мені, будь ласка, цю книжку.
– Ось, візьміть.
– А у вас є книжка «Великі міста України»?
– Так, є.
– Скільки вона коштує?
– 265 (двісті шістдесят п'ять) гривень.
– Це дорого, але вона мені дуже потрібна. Ось гроші.
– Візьміть, будь ласка, чек, решту і вашу книжку.
– Дякую! До побачення!
– До побачення! Приходьте до нас ще.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

У торговельному центрі завжди великий асортимент продовольчих і господарських товарів. Окрім маленьких крамниць тут можуть знаходитися також кафе, бари, ресторани.

Біля мого гуртожитку є два великі торговельні центри: ТРЦ «Магелан» і супермаркет «Metro». Зазвичай продукти я купую в «Магелані», а речі – в ТЦ «Metro».

ТРЦ «Магелан» – це велика двоповерхова будівля. Магазин відчинений з 8-ої години ранку до 11-ої години вечора. На першому поверсі міститься великий продуктовий маркет, який називається «Таврія В», та кілька дрібних крамничок. На другому поверсі є спортивно-розважальний комплекс, перукарня, магазини одягу та взуття.

У «Таврії В» ми з друзями щодня купуємо продукти. Там широкий вибір продуктів. Різні види риби (короп,

тріску, лосось, форель, оселедець, скумбрію) можна придбати в рибному відділі. Цукор, манна крупа, гречка, рис, макарони продаються в бакалійному відділі. У молочному відділі ми купуємо молоко, сметану, кефір, вершки, сир та йогурт. В овочевому відділі завжди свіжі овочі та фрукти.

У «Таврії В» є цехи з виробництва м'ясних та рибних напівфабрикатів, кондитерські, кулінарні цехи, своя пекарня. Тут я завжди купую свіжу випічку: хліб, булочки, піріжки, торти та тістечка.

Торговельний центр «Metro» – величезний супермаркет, розташований на проспекті Героїв України, 9 Д. Тут є великий вибір імпортних товарів з Італії, Німеччини, Франції та інших країн. Окрім продовольчих товарів, тут продають спортивні товари, домашній одяг, посуд, косметику, засоби гігієни, побутову хімію, техніку та різні інструменти. У цьому магазині завжди діють спеціальні пропозиції та знижки, а також тут можна замовити товари онлайн. Мені подобається купувати товари в цьому торговельному центрі.

Я вчуся жити самостійно і розумію, що купувати потрібно лише якісний та потрібний товар.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Що таке торговельний центр?
 2. О котрій годині відчиняється торговельний центр «Магелан»?
 3. Який продуктовий магазин міститься в «Магелані»?
 4. Що міститься на 2-ому поверсі «Магелану»?
 5. Що ви можете придбати в рибному відділі магазину?
 6. Що ви можете купити в бакалії?
 7. Що ви можете купити в молочному відділі?
 8. Яку випічку продають у «Таврії В»?
 9. Де розташований торговельний центр «Metro»?
 10. Які товари продають у ТЦ «Metro»?
- 4. Розкажіть про те, де Ви купуєте продукти.**

Тема 18 «Моя майбутня професія»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Лі, ви чудово розмовляєте українською мовою.
- Дякую, Ірино Борисівно. Я дуже багато займаюся самостійно.
- А якою ще іноземною мовою ви володієте?
- Я вільно володію англійською мовою, зараз вивчаю німецьку.
- Це добре. Для майбутнього інженера важливо знати кілька іноземних мов.
- Так, я це розумію.
- Лі, що для вас зараз є найголовнішим у житті?
- Мабуть, найголовніше – це добре навчатися й здобути якісну вищу освіту.
- Так, Ви маєте рацію. Успіхів у навчанні!
- Дякую!

- Привіт, Максиме! Ким ти хочеш стати?
- Я хочу стати інженером.
- Чому саме інженером? У світі ж так багато інших професій!
- Я люблю створювати різноманітні технічні пристрої.
- І все? Чому ти не хочеш стати бізнесменом? Це зараз так актуально.
- Напевне тому, що зараз я хочу щось вигадувати, конструювати, а зайнятися бізнесом я завжди встигну.
- Добре. Нехай щастить!
- Дякую!

- Привіт, Євгене!
- Добридень, Миколо! А де зараз твоя сестра Ніна?
- Ніна поїхала навчатися до Франції. Вона склала іспит та отримала міжнародний сертифікат зі знання французької.

- Чудово! Де вона зараз проживає?
- Ніна вже три місяці живе в Парижі. На Новий рік вона хоче приїхати додому.
- А яку професію вона обрала?
- Поки що Ніна навчається на підготовчому факультеті, а потім буде навчатися на факультеті інформаційних технологій.
- І ким вона хоче стати?
- У майбутньому вона хоче бути розробником комп'ютерних програм.
- Це престижно. Сьогодні ІТ-ринок – один із найбільш популярних ринків праці. Нехай її мрії збуваються, передай від мене вітання!
- Дякую, обов'язково передам!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Мене звуть Сінхун. Я приїхав із Китаю і вже другий рік навчаюся в Україні. У Китаї я жив у місті Ухані, а в Україні я живу в місті Миколаєві. Я хочу стати інженером і працювати на металургійному заводі. У нашому місті є сучасний металургійний завод, там працює мій батько. Мої батьки стверджують, що професія інженера – дуже цікава й потрібна. Саме інженерам належать багато технічних відкриттів.

Зараз я навчаюся в Національному університеті кораблебудування на першому курсі машинобудівного інституту. Моя спеціальність «Енергетичне машинобудування». Я обрав фах інженера-технолога.

На першому курсі ми вивчаємо такі предмети: історію України, українську та англійську мови, вищу математику, фізику та хімію, нарисну геометрію. Викладачі діляться з нами своїми знаннями на лекціях, лабораторних та практичних заняттях. Вони нагадують, що сучасний інженер повинен багато читати, цікавитися новими відкриттями й досягненнями інженерії.

Після закінчення університету я повернуся на Батьківщину. У нас професія інженера сьогодні дуже затребувана. Я сподіваюся, що зможу стати гарним інженером.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Де зараз живе Сіньхун?
2. Звідки приїхав Сіньхун?
3. Чому Сіньхун хоче стати інженером?
4. Де Сіньхун здобуває професію інженера?
5. На якому факультеті навчається Сіньхун?
6. Які предмети вивчає Сіньхун на першому курсі?
7. Про що часто нагадують викладачі студентам?
8. Де Сіньхун мріє працювати після закінчення університету?

4. Розкажіть про те, ким Ви мрієте стати.

Тема 19 «Хобі»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Доню, що ти будеш робити цими вихідними?
- Я буду читати книжку, дивитися фільми.
- Ці заняття приносять тобі задоволення?
- Так.
- А яку користь вони тобі приносять?
- З книжок я дізнаюся багато нового. Мені є про що поговорити з друзями.
- А яке ще дозвілля вважається корисним?
- Я гадаю, що корисно ходити в ліс, у походи; займатися спортом; відвідувати театри та музеї, різні виставки.
- Запам'ятай, доню! Корисне дозвілля – це ті заняття, що вчать тебе новому, розвивають якісь здібності, зміцнюють здоров'я, знайомлять з мистецтвом і до того ж приносять тобі задоволення.
- Зрозуміло, мамо, дякую!

- Привіт, Лейло!
 - Привіт, Мадіно!
 - Казали подружки, що ти гарно танцюєш. Ти займаєшся танцями?
 - Так, я займаюся бальними танцями.
 - Як давно ти танцюєш?
 - З першого класу. Танці – це моє хобі. А чим захоплюєшся ти?
 - Я дуже люблю малювати.
 - Так, я помічала, що ти постійно щось малюєш у зошиті.
- А в якому стилі тобі найбільше подобається творити?
- Я люблю малювати портрети, пейзажі.
 - А чим ти малюєш?
 - Портрети – олівцями, а пейзажі – олійними фарбами.
 - Намалюй щось для мене.
 - Обов'язково.
 - Дякую, творчого натхнення!
 - Навзаєм.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Хобі – це заняття, яким люди люблять займатися у свій вільний час. Захоплення у кожного різні. Хтось збирає марки або колекціонує монети, як батько чи дідусь. Хтось шие чи плете, як мати або бабуся.

Мене звати Ліза. Коли я ще навчалася в школі, то хлопці нашого класу робили з деревини, картону або паперу моделі вітрильників, літаків і автомобілів. Дівчата займалися шиттям і в'язанням. Своїми руками вони робили чудові речі.

Я теж люблю шити і в'язати, але протягом навчального року в мене немає для цього часу. Тому я з нетерпінням чекаю настання канікул, щоб пошити собі модну сукню або зв'язати красиву зимову шапку чи теплий светр. А у вільний від навчання час я читаю художню літературу, слухаю музику, катаюся на велосипеді. Ос-

таннє захоплення з'явилося в моєму житті зовсім нещодавно, коли мені подарували велосипед. Тепер у вихідні ми з друзями влаштовуємо велосипедні прогулянки парком.

Моя подруга Ольга, з якою я навчаюся в університеті, займається танцями. Вона добре танцює хіп-хоп та брейк-данс.

Хобі мого близького друга Олега – плавання. Він відвідує басейн тричі на тиждень і знає багато стилів плавання. Він говорить, що вода покращує йому настрій і підтримує форму.

У наш час є багато можливостей проводити вільний час цікаво й корисно. Можна розгадувати кросворди, грати в настільні ігри, такі як шашки чи шахи, відвідувати театральні вистави та концерти, багато читати.

Отже, хобі може бути різним. Головне, необхідно займатися тим, що подобається. Я переконана, що кожен повинен мати улюблене заняття. Адже хобі допомагає нам і відпочивати, і розвиватися.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Що таке хобі?
2. Чим займалися однокласники Лізи?
3. Яке хобі має Ліза?
4. Яке нове захоплення з'явилося в Лізи нещодавно?
5. Яке хобі має подруга Ольга?
6. Яке хобі має Олег?
7. Як цікаво можна проводити вільний час?
8. Чому важливо мати хобі?

4. Розкажіть про своє хобі.

Тема 20 «Кіно в нашому житті»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Ахмеде, що ти робив учора ввечері?
- Увечері я ходив до кінотеатру.
- Що ти дивився?

- Я дивився фільм «Чорнобиль».
- Як тобі фільм?
- Цікавий і дуже зворушливий. Рекомендую подивитися.
- А в якому кінотеатрі його зараз показують?
- У кінотеатрі «Планета кіно».
- Дякую, обов'язково подивлюся.

- Привіт, Інно! А ти не хочеш піти зі мною в кінотеатр?
- Привіт, Катю. Це цікава пропозиція. А коли?
- Ходімо цієї суботи.
- Добре. А що саме будемо дивитися?
- Я хочу подивитись якусь комедію.
- А як щодо бойовика?
- Та ні, я таке не люблю.
- А ти знаєш, що вийшов новий український фільм?
- Український? Який?
- «Сторожова застава».
- Про що цей фільм?
- Не знаю, я ще не бачила трейлера, але казали, що

дуже цікавий.

- А скільки коштує квиток?
- Для студентів – шістдесят гривень.
- Чудово, я згідна.
- Тоді до зустрічі в суботу!
- До зустрічі!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Кіно – це сучасний вид мистецтва. 1895 року брати Люм'єр винайшли кінематограф і відтоді кіно швидко почало розповсюджуватися світом.

Сучасні люди не уявляють свого життя без кіно. Воно має потужний вплив на життя людей. Багато художніх фільмів зачіпають важливі етапи людської історії, досягнення науки та болючі проблеми нашого сьогодення.

Ми з друзями любимо ходити в кінотеатр. Найчастіше ми відвідуємо «Multiplex», що знаходиться на проспекті Центральному, 98 у ТРЦ «City center». Там великі зали, якісний звук. Перегляд гарного фільму дозволяє розслабитись і відпочити.

Перед тим, як іти в кінотеатр, ми читаємо анонс кінострічок в інтернеті. На сайті кінотеатру завжди представлені трейлери та анонси фільмів.

Найчастіше ми дивимось художні фільми. Але науково-популярні фільми нам також цікаві. З них ми дізнаємося про нові досягнення в науці. А перегляд мультфільмів завжди покращує настрій, бо вони закінчуються позитивно. Приємно також проводити вільний час за переглядом детективу чи музичного фільму.

Минулого тижня ми дивилися фільм «Мої думки тихі». Це лірична комедія українського режисера Антоніо Лукіча, яка вийшла в прокат у 2019 році. У фільмі нетипово подана проблема батьків та дітей. Мати не відпускає свого сина на роботу до Канади й намагається завжди бути з ним поруч і все контролювати. Це створює чимало трагікомічних ситуацій.

Нас дуже схвилював сюжет цієї кінострічки та вразила гра акторів. Ця історія повчальна і варта уваги. Ми зробили одностайний висновок, що повнолітні діти повинні жити окремо від своїх батьків і самостійно приймати рішення.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Хто і коли винайшов кінематограф?
2. Який вплив має кіно на життя людей?
3. Який кінотеатр найчастіше відвідують друзі?
4. Які фільми люблять дивитися друзі?
5. Про що розповідають науково-популярні фільми?
6. Який фільм дивилися друзі минулого тижня?

7. Яку проблему порушує цей фільм?

8. Який висновок зробили друзі після перегляду ліричної комедії?

4. Розкажіть про те, які фільми Ви любите дивитися, коли виставки були в кінотеатрі.

Тема 21 «Відвідини музею»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Привіт, подруго! Як настрій?
- Привіт, друже, чудовий! А в тебе?
- Гарний. Сьогодні був в історичному музеї.
- Що цікавого бачив?
- Багато стародавніх речей: монети, ордени та медалі, зброю, захисний обладунок-кольчугу та ще багато всякого.
- А мені більше подобається музей мистецтв.
- Тобі подобаються твори сучасних художників чи класика?
- Мені подобаються твори всесвітньо відомих художників: Сальвадора Далі, Пабло Пікассо, Клода Моне.
- Гарний у тебе смак. Пропоную наступного тижня піти в Миколаївський обласний художній музей імені В. В. Верещагіна. Там представлені твори відомих вітчизняних та західноєвропейських художників.
- Добре, дякую за пропозицію.
- Шановні відвідувачі музею! Наш музей налічує більше 1000 (тисячі) експонатів. Сьогодні ви матимете можливість побачити доісторичні предмети та багато цікавих археологічних артефактів.
- Цей музей такий великий. Скільки тут залів?
- Тут 12 (дванадцять) залів: 6 (шість) залів міститься на 1 (першому) поверсі й 6 (шість) – на 2 (другому).
- Як довго триватиме екскурсія?
- Наша екскурсія триватиме годину. Після екскурсії ви зможете самостійно погуляти музеєм.

– Ми б хотіли побачити стародавні знаряддя праці, посуд, меблі, прикраси.

– Древні колекції містяться в 7 (сьомій) залі, що на другому поверсі. Це буде 2 (друга) частина нашої екскурсії. А зараз ходімо до 1 (першої) зали.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Місто Миколаїв, у якому я зараз навчаюся і проживаю, не дуже велике, але в ньому багато цікавих музеїв. Символом міста є Миколаївський обласний краєзнавчий музей. Він міститься в комплексі «Старофлотські казарми» – пам'ятці архітектури національного значення.

Минулого тижня ми всією групою ходили на екскурсію до цього музею. Екскурсія музеєм розпочалася із зали, присвяченої історії формування музейної колекції. Виявляється, у музеї є більш ніж 160 (сто шістдесят) тисяч експонатів. Основні з них – це предмети античності з Ольвії, інструменти Київської Русі, зброя козацтва, предмети суднобудування та багато іншого.

Від екскурсовода ми також дізналися, що це один із найстаріших музеїв України. Він був заснований у 1913 році. Сьогодні він є значним музейним об'єднанням, до складу якого входять ще чотири музеї міста та області.

У другій-четвертій залах нас ознайомили з різноманітними видами рослин і тварин, що населяють Миколаївщину.

Потім ми пройшлися іншими залами музею, розглянули різні стенди з експонатами. Там були старовинні вази, тарілки, монети, інструменти та зброя. Екскурсовод розповів нам про те, де ці речі були знайдені, як їх виготовляли. Особисто мене зацікавила збірка давньогрецької кераміки.

Під час відвідин музею цікаво було дізнатися про промислове будівництво, науку та техніку, спорт, культуру та побутове життя населення Миколаєва та Миколаївської області.

Мені сподобалась наша екскурсія. Я тепер знаю багато цікавого про місто, у якому я зараз проживаю і навчаюся.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Який музей є символом міста Миколаєва?
2. З чого розпочалась екскурсія музеєм?
3. Які основні експонати містяться в музеї?
4. Коли був заснований Миколаївський обласний краєзнавчий музей?
5. Що міститься у другій-четвертій залах музею?
6. Що міститься в інших залах музею?
7. Що цікавого дізналися студенти під час екскурсії музеєм про Миколаїв та Миколаївську область?
8. Чи сподобалася студентам екскурсія музеєм?

4. Розкажіть про те, коли Ви востаннє були в музеї, що Вам там сподобалося.

Тема 22 «Мій похід у театр»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Алі, ходімо завтра в театр.
- У який? На яку виставу?
- Ірина Борисівна рекомендувала нам піти до Миколаївського художнього академічного російського драматичного театру. Там зараз показують «Дванадцять ніч» В. Шекспіра.
- Цікаво. А де розташований цей театр?
- На вулиці Адміральській, 25. Це неподалік від Соборної площі.
- А коли починається вистава?
- О сьомій годині вечора (19.00).
- Пропоную зустрітись о шостій вечора (18.00) біля гуртожитку. Підемо пішки через пішохідний міст, прогуляємося Соборною площею.
- Домовились. До зустрічі!

- Андрію, коли ти востаннє був у театрі?
- Нещодавно з батьками ходив до оперного театру.
- На яку виставу?
- На виставу «Сільва». Це відома оперета (музична комедія) відомого угорського композитора Імре Кальмана.
- Ця вистава про кохання?
- Так, про кохання простої дівчини та заможного юнака.
- Тобі сподобалася вистава?
- Так. Мені сподобалася і вистава, і сам театр. Він дуже гарний не тільки ззовні, а й усередині. А також вразила гра акторів та декорації. Тому рекомендую подивитися.
- Дякую, я подумаю!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я іноземець. Зараз живу і навчаюся в Миколаєві. Я часто згадую своє рідне місто Ашхабад, свої шкільні роки. Ми з друзями любили ходити в театр на вистави чи концерти.

Минулого тижня Любов Іванівна запропонувала нашій групі піти разом із нею в Миколаївський національний академічний український театр драми та музичної комедії. Ми купили квитки на виставу «Наталка Полтавка». Ця вистава нам сподобалася, особливо її драматичний сюжет та гра акторів. Це історія про непросте кохання Наталки і Петра.

Вистава мала дві частини. Між частинами була перерва. Під час перерви ми вийшли у фойє. Тут можна було переглянути фото акторів, афіші театру. Потім ми зайшли в кафе. Там ми купили тістечка і каву.

Другу частину вистави ми дивилися дуже уважно. Нам було цікаво дізнатися, за кого Наталка вийде заміж. У кінці вистави всі глядачі довго аплодували стоячи. Деякі глядачі подарували акторам квіти. Вистава нам дуже сподобалася.

Пізніше наша викладачка розповіла нам про автора цієї п'єси. Тепер ми знаємо, що «Наталку Полтавку» написав

відомий у вісімнадцятому столітті український письменник Іван Петрович Котляревський. Саме його вважають зачинателем сучасної української літературної мови.

Українська мова дуже мелодійна й красива. Говорити українською нам ще складно, але ми любимо її слухати.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. Про що часто згадує іноземний студент?
2. У який театр ходили студенти?
3. Яку виставу дивилися студенти?
4. Що сподобалося студентам?
5. Чим займалися студенти під час перерви?
6. Як оцінили виставу глядачі?
7. Що і від кого дізналися студенти про автора п'єси?
8. Чи вільно студенти розмовляють українською?

4. Розкажіть про свої враження від вистави чи концерту.

Тема 23 «Мій улюблений вид спорту»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Привіт, Алі! Куди поспішаєш?
- Привіт, Сяо! На тренування.
- Ти щодня займаєшся бігом?
- Так, легкою атлетикою потрібно займатися регулярно.
- Ти бігаєш на довгі дистанції чи на короткі?
- Поки на короткі. На довгі потрібно тренувати витривалість. Сяо, а ти займаєшся спортом?
- Так, віднедавна відвідую спортивну секцію із дзюдо.
- А в змаганнях ти береш участь?
- Так, уже маю першу нагороду.
- Спортивних успіхів тобі!
- Дякую, навзаєм!

- Ігорю! Як триває твоя підготовка до змагань?
- Чесно кажучи, важко.

– А чому? Що саме тобі не вдається?

– Атмосфера напружена, погода несприятлива, часу обмаль.

– Я гадаю, що тобі потрібно припинити хвилюватися і все тобі вдасться.

– Так, дякую за пораду.

– А що ти плануєш робити найближчими днями?

– Завтра я хочу поїхати до Одеси. Там я знайшов гарного тренера з фехтування й хочу взяти в нього декілька уроків.

– Це дуже гарна ідея, Ігорю. Бажаю тобі здобути перемогу в цьогорічних змаганнях!

– Дякую, друже!

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Я іноземний студент. Мене звати Омран. Я приїхав з Іраку. У моїй групі багато студентів із різних країн: Єгипту, Туреччини, Китаю, Туркменії. Ми вже другий рік навчаємося в Миколаєві, хочемо здобути вищу освіту й стати гарними інженерами. У свій вільний час нам подобається займатися спортом.

Мої друзі люблять різні види спорту: волейбол, баскетбол, плавання, але найбільше – футбол. Удома, на своїй батьківщині, кожен із нас також грав у футбол.

Футбол – це найпопулярніша спортивна гра у всьому світі. Щосуботи ми з друзями збираємося на стадіоні та граємо у футбол. Якщо надворі холодно, то ми тренуємося у фізкультурно-оздоровчому комплексі (ФОК). ФОК знаходиться неподалік від нашого гуртожитку.

Українські та іноземні студенти нашого університету активно займаються спортом. Найпопулярніші види спорту серед студентів – футбол, легка атлетика, боротьба, гірі, бокс, баскетбол, волейбол, теніс, фехтування, плавання.

Я та мої друзі тричі на тиждень відвідуємо тренажерну залу. Ми хочемо бути здоровими, сильними та мати гарну статуру.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту.

1. З якої країни приїхав студент?
2. Про що мріють Омран та його однокласники?
3. Чим люблять займатися студенти у вільний час?
4. Які види спорту люблять студенти?
5. Де студенти грають у футбол?
6. Коли студенти тренуються у фізкультурно-оздоровчому комплексі?
7. Як часто Омран та його друзі відвідують тренажерну залу?

8. Для чого потрібно займатися спортом?

4. Розкажіть про свій улюблений вид спорту.

Тема 24 «Олімпійські ігри»

1. Слухайте, читайте діалоги.

- Омране, який твій улюблений вид спорту?
- Мені подобається футбол.
- А яка твоя улюблена команда?
- Футбольний клуб «Барселона».
- Як ти гадаєш, вони стануть чемпіонами цього року?
- Так, це можливо. У них є дуже хороші гравці.
- Я теж так думаю.

– Привіт, Алі! Ти дивився вчора Олімпійські ігри в Токіо, бачив гру «Бразилія-Іспанія»?

– Привіт, Шахрі! Так, це була видовищна гра. Бразильці обіграли збірну Іспанії з рахунком 2:1.

– Гра була напружена. І я дуже здивований, коли в додатковий час Малком спромігся забити переможний гол у ворота суперників.

– А ти знаєш, що збірна Бразилії виграла Олімпіаду вдруге в історії і вдруге поспіль.

– Так, вони молодці!

– Мадіно, що ти знаєш про Олімпійські ігри?

– Я знаю, що вони бувають зимові та літні, проводяться один раз на чотири роки.

– А де проводилися останні літні та зимові Олімпійські ігри?

– Літні Олімпійські ігри проводилися в Японії, м. Токіо, а зимові – в Китаї, м. Пекін.

– Так, Китай та Японія відповідально поставилися до проведення Олімпійських ігор у себе вдома. Вони побудували нові дороги, стадіони, трампліни, басейни...

– Олімпійські ігри – це ж велика міжнародна подія, усі люди, особливо спортсмени, завжди з нетерпінням чекають її.

– Маєш рацію. Олімпіада для будь-якого спортсмена – це головний старт у кар'єрі. Олімпійські ігри дають можливість обмінятися досвідом, поглибити спортивну співпрацю між країнами.

2. Слухайте, читайте, переказуйте текст.

Сьогодні на занятті з української мови ми вивчали тему «Спорт». Викладачка розповіла нам про історію Олімпійських ігор. Ми дізналися, що Олімпійські ігри були започатковані в 776 році до нової ери. Місцем проведення Олімпіади було місто Олімпія. Там, на березі річки Алфей, був збудований стадіон. На перших іграх спортсмени змагалися лише в бігу. Пізніше в програму ігор увійшли інші дисципліни: боротьба, метання диска і списа, стрибки.

Олімпійські ігри проводяться кожні чотири роки. Найкращі спортсмени збираються на ці спортивні змагання. П'ять різнокольорових кілець – це символ ігор. Вони означають дружбу молоді п'яти континентів: голубе кільце – Європа, червоне – Америка, чорне – Африка, жовте – Азія, зелене – Австралія.

Є літні та зимові Олімпійські ігри. Під час літніх Олімпійських ігор спортсмени змагаються з таких видів спорту: футболу, волейболу, баскетболу, боксу, важкої та легкої атлетики, гімнастики тощо.

Зимові види спорту представлені на зимових Олімпійських іграх. Тут спортсмени змагаються з фігурного катання, хокею, гірськолижного спорту, біатлону, фрістайлу, бобслею, керлінгу та з інших зимових видів спорту.

У 2018 році зимові Олімпійські ігри відбулися в Кореї. Спортсмени з Норвегії виграли найбільшу кількість медалей. Український спортсмен Олександр Абраменко здобув золоту медаль із фрістайлу.

У 2021 році в Японії проходили літні Олімпійські ігри. Вони повинні були відбутися в 2020 році, але через пандемію коронавірусу відбулося перенесення Олімпійських ігор на рік. Україна за підсумками виступів на Олімпійських іграх у Токіо здобула 19 нагород. Золоту медаль виборів Жан Беленюк у змаганні з греко-римської боротьби. Переможцем медального заліку Олімпійських ігор стали Сполучені Штати Америки.

Під час проведення Олімпійських ігор шанувальники літніх і зимових видів спорту уважно спостерігають за змаганнями, кожен вболіває за спортсменів своєї країни.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту

1. Коли були започатковані Олімпійські ігри?
2. Як називається місто, в якому проходили перші Олімпійські ігри?
3. Який символ Олімпійських ігор?
4. Як часто проводяться Олімпійські ігри?
5. Хто бере участь в Олімпійських іграх?
6. Які літні та зимові види спорту ви знаєте?
7. Де відбулися зимові Олімпійські ігри 2018 року?

8. Хто з українських спортсменів здобув золоту медаль у Токіо?

9. Де і коли відбулися останні літні Олімпійські ігри?

4. Розкажіть про відомих спортсменів вашої країни, про їхні перемоги.

Тема 25 «Рух – це життя»

1. Слухайте, читайте діалоги.

– Ви вперше в Україні?

– Ні, я вже бував тут двічі.

– А в яких містах?

– У Києві та Харкові.

– Яке місто Вам найбільше сподобалося?

– Дуже сподобався Київ, його архітектура.

– Згоден. Київ – чудове місто, одне з найстаріших міст Європи, засноване щонайменше 1500 років тому.

– А цього року куди плануєте поїхати?

– Цього року хочу відвідати Одесу.

– Гарна ідея. В Одесі дуже багато цікавих культурних, історичних та архітектурних пам'яток. Ви чули про одеські катакомби?

– Ні, розкажіть, будь ласка.

– Це багаторівневі підземні тунелі, таємничі лабіринти. Там можна побачити протиатомні бункери, підземне озеро, скуштувати традиційні одеські ласощі. Якщо Ви любите ходити пішки, тоді ця двокілометрова екскурсія Вам сподобається.

– Дякую, мене це зацікавило.

– Алі, ти хотів би подорожувати Україною та побачити усі її красиві місця.

– Так. Я хотів би відвідати великі міста України: Київ, Львів, Одесу, Харків, Дніпро.

– Якою ти бачиш свою подорож?

– Я хотів би пожити в кожному місті по кілька днів, погуляти вулицями, парками та скверами; відвідати музеї, театри та інші цікаві місця.

– Це хороша ідея. Скоро зимові канікули, куди поман-
друєш?

– Я хочу побачити високі гори та з'їхати зі схилу на
лижах.

– Пропоную поїхати зі мною в Карпати. Там можна гарно
розважитись, покататися на гірських лижах чи сноуборді.

– Я згоден!

2. Слушайте, читайте, переказуйте текст.

Я студент-іноземець. Мене звати Ханг. Рік тому я при-
їхав із Китаю в Україну на навчання. Я вже добре знаю
місто Миколаїв, у якому я навчаюся. Тут я щодня ходжу
пішки по 3–5 кілометрів. У нас кажуть: «Рух – це життя!».

Сучасна людина зазвичай страждає від гіподинамії –
недостатності руху. Міський транспорт, автомобіль, ліфт
у будинку – все це створює дефіцит руху. Можливо, саме
тому я та мої друзі вибираємо активні форми відпочинку –
біг, футбол, туризм, мандрівки.

Мій український друг Сергій також любить спорт і
подорожі. Він розповідав мені багато цікавого про тури-
стичні маршрути Україною. Мені було цікаво дізнатися, що
на Миколаївщині є чимало цікавих місць для відпочинку.

Сергій запросив мене піти разом із ним та його друзя-
ми в туристичний похід до села Мигії. Мені дуже сподо-
бався наш похід околицями цього села. Тут дуже гарна
природа, багата флора та фауна, багато скелястих островів
посеред Південного Бугу, річкових порогів. Сергій сказав,
що це село туристи називають «маленькими Альпами
Миколаївщини». Сюди приїжджають шанувальники приро-

ди та активного відпочинку. Найпопулярніша тут розвага – рафтинг – сплав річкою на надувних човнах.

Сергій попереджав, що це буде незвичний похід для мене. Справді, це було неймовірно: ми спускалися на надувних човнах Південним Бугом, купалися в радоновому озері, гуляли парком, лазили по скелях. Мені дуже сподобалися тутешні краєвиди. Я хотів би повернутися сюди ще раз.

3. Дайте відповіді на запитання до тексту

1. З якої країни приїхав студент?
2. Від чого страждає сучасна людина?
3. Що таке гіподинамія?
4. Що створює дефіцит руху?
5. Які є активні форми відпочинку?
6. Про що розповів Сергій своєму другові з Китаю?
7. Куди запросив Сергій Ханга?
8. Що сподобалося Хангові в Мигії?
9. Яка найпопулярніша розвага в туристів?
10. Чому цей похід був для Ханга незвичним?

4. Розкажіть цікаві пригоди ваших мандрівок.

Частина 2. ХУДОЖНІ ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ

ПРИТЧІ

Майстер

У фермера перестав працювати трактор. Усі спроби фермера полагодити двигун були марні. Нарешті він покликав фахівця. Той оглянув трактор, підняв капот і все ретельно перевірів. Потім узяв молоток і лише один раз легенько вдарив десь під капотом трактора. І – диво! Мотор заторохтів, ніби він і не був зіпсований.

Коли майстер подав фермеру рахунок, той, здивовано глянувши на нього, обурився:

– Як, ти хочеш сто доларів тільки за один удар молотком?

– Шановний, я зараз все поясню, – сказав майстер. – За удар молотком я порахував тільки один долар. А дев'яносто дев'ять доларів я беру за мої знання та вміння, завдяки яким я міг зробити цей удар по потрібному місці.

Тут майстер витримав паузу і продовжив:

– До того ж я заощадив твій час. Я впорався з несправністю дуже швидко. На якомусь СТО ти би прогаяв свій час: день або два. А так ти вже сьогодні, прямо зараз, можеш почати роботи на своєму тракторі.

Фермер посміхнувся, та заплатив майстрові.

Дорога до міста

Одного спекотного дня йшов мандрівник запорошеною дорогою. За спиною у нього була стара зношена

сумка. У бік від дороги мандрівник побачив колодязь. Він повернув до нього. З жадібністю напився холодної води. А потім звернувся до діда, що сидів неподалік від колодязя:

– Мені дуже треба до міста. Скільки часу займе дорога до нього?

– Не знаю, – розвів руками старий. Та, махнувши рукою, додав: – А ти йди!

Спантеличений мандрівник пішов по дорозі. Він почав думати про неосвіченість та грубість місцевих мешканців. Пройшовши добру сотню кроків, він почув позаду оклик. Обернувшись, побачив того самого діда.

Дід прокричав йому:

– До міста тобі йти ще дві години!

– Так чому ти не сказав про це одразу?– здивовано вигукнув мандрівник.

– А як інакше?! Спочатку я повинен був побачити, з якою швидкістю ти йдеш із своєю нелегкою сумкою,— пояснив дід.

Скільки років живе людина

Зібрав Бог усі створіння і вирішив кожному його вік відміряти. Першим покликав людину та й каже:

– Ти, людино, – істота невелика, тому тобі 30 років життя даю.

– Мало... – подумала людина, але з Богом сперечатися не стала і тихенько відійшла вбік.

А Бог тим часом покликав коня:

– Тобі, коню, 40 років життя призначаю: ти створіння велике, тобі і жити довше.

Але кінь заволав:

– Помилуй, Боже! 40 років з ярмом на шиї ходити, за собою плуг та віз тягати, та ще й батогами отримувати! Мені і 20 вистачить... Віддай ті роки, що залишилися людині, їй потрібніше.

Погодився Бог, віддав ще 20 років людині. Покликав собаку:

– Тобі, собако, 30 років призначаю!

А собака:

– Господи, помилуй! Ну куди мені 30 років на ланцюзі сидіти, гавкати на кожного та кістки гризти... Дай мені 10, а інші людині віддай.

А Богу що? Віддав ще 20 років людині. Покликав kota і запропонував йому 20 років життя.

Але кіт подумав і сказав:

– Як це 20 років мишей ловити? Та й відмовився від 10 років життя – теж подарував їх людині.

З тих пір так і живе людина чотири строки: один свій і три – чужі.

Спочатку 30 років свої проживає – турбот і горя не знає. Тридцять років вона здорова, молода, енергійна. Потім настають 20 років кінських: тут людина мусить працювати, дітей ростити, сім'ю годувати. Наступні 20 років по-собачому живе: більше вдома сидить, за онуками доглядає та на вулицю поглядає... А приходять котячі роки, тут вже як пощастить...

Батьківські поради

Жив у одному селі чоловік, і був у нього син.

Якось батько каже йому:

– Слухай, сину! Живи так, щоб ти мав у кожному селі хату, на кожний день нові чоботи і щоби тобі всі люди кланялися.

Задумався син над батьковими словами і питає:

– Як це, батьку, я можу поставити в кожному селі хату, купувати щодня нові чоботи і примусити всіх мені кланятися?

Засміявся старий і говорить :

– Дуже легко, сину! Матимеш у кожному селі доброго товариша – будеш мати і свою хату. Щоб на кожний день

були нові чоботи, треба їх щовечора чистити, і на ранок вони будуть як нові. І прокидайся, сину, рано – раніше за всіх – і йди на роботу, і роби, а йтимуть на роботу люди, то всі будуть тобі кланятися і вітатися.

Думай та роби

Човняр перевозив мандрівника на інший берег на дуже красивому човні. Подорожній зауважив, що не бачив досі такого красивого човна. Та раптом він помітив якісь написи на веслах. На одному веслі було написано «Думай!», а на другому «Роби!».

– Чудовий у тебе човен, – сказав мандрівник. – А навіщо такі написи на веслах?

– Дивись, – посміхаючись, сказав човняр. І почав гребти тільки одним веслом, з написом «Думай!».

Човен почав кружляти на одному місці.

– Бувало, я думав про щось, розмірковував, будував плани ... Але нічого корисного це не приносило. Я просто кружляв на одному місці, як цей човен.

Човняр перестав гребти одним веслом і почав гребти іншим, з написом «Роби!». Човен почав кружляти, але вже в інший бік.

– Бувало, я кидався в іншу крайність. Робив щось бездумно, без планів. Багато сил і часу витрачав. Але, в підсумку, теж кружляв на місці.

– Ось і зробив напис на веслах, – продовжував човняр, – щоб пам'ятати, що на кожен помах лівого весла повинен бути помах правого весла.

А потім показав на красивий будинок, який височів на березі річки поблизу церкви:

– Дивись! Цей будинок я побудував після того, як зробив на веслах ці написи.

Проблема вибору

Американський президент Рузвельт на запитання: «Чи є тяжкою робота президента?» – відповів такою притчею.

Був у одного господаря робітник. Він дуже важко працював у полі з ранку до ночі, копаючи землю під пекучим сонцем.

Господар вирішив дати йому можливість хоча б один день трохи відпочити від такої важкої праці та посадив у затінку на цілий день сортувати картоплю. Він сказав робітникові: «Дивись, твоє завдання – маленьку картоплю скласти в одну купу, середню – в другу, а велику – в третю».

Коли ввечері господар прийшов поглянути на роботу, він побачив украй змороженого робітника, який почав просити дозволу знову працювати в полі.

– У чому річ? – здивовано запитав господар. – Невже ця праця тяжча, ніж та, що в тебе була? Чого ти так сильно втомився?

– Праця нібито й не тяжка, – відповів робітник, – але необхідність постійно робити вибір украй виснажила мене.

Сонце і Вітер

Сонце і Вітер посперечались, хто з них могутніший. І Вітер сказав:

– Я доведу, що я могутніший. Бачиш, там старий дід у плащі? Посперечаймося, що я зможу змусити його зняти плащ швидше, ніж ти!

Сонце сховалось за хмару, а Вітер почав дути все сильніше й сильніше, доки не перетворився майже в ураган. Але чим сильніше він дув, тим щільніше закутувався старий дід у свій плащ.

Нарешті Вітер стих і припинився. І тоді Сонце виринуло з-за хмари і лагідно посміхнулось мандрівнику.

Мандрівник повеселішав і зняв плащ.

А Сонце сказало Вітрові, що ласка і дружелюбність завжди сильніші за лють та силу.

Аркуш паперу

Учитель покликав учнів і показав їм аркуш білого паперу.

- Що ви тут бачите? – спитав учитель.
- Нічого, – відповіли учні.
- Погляньте уважніше, – порадив учитель.
- Я бачу малесеньку крапку, – відповів один з учнів.

Усі інші учні закивали головами в знак того, що теж бачать маленьку крапку.

- Придивіться уважніше, – сказав учитель.
- Тут тільки крапка, – сказав інший учень.

Після довгої паузи всі учні в очікуванні подивились на вчителя.

– Шкода, що всі мої учні побачили тільки маленьку крапку, і ніхто не помітив чистого білого паперу...І додав:

- Значить, мені є ще чому вас учить.

Дороге навчання

Молодого, нещодавно призначеного на посаду менеджера великої компанії, викликали в кабінет до директора.

Ще б пак! Він здійснив угоду, на якій фірма втратила мільйон доларів. Коли співробітник зрозумів свою помилку, було вже запізно.

Зайшовши до кабінету та відчуваючи свою провину, менеджер, не очікуючи того, що йому скажуть, вимовив:

- Я розумію, що ви маєте право мене звільнити, і, визнаючи свою провину, приймаю будь-яке ваше рішення.
- Звільнити? – голосно виголосив директор. – Ми тільки що витратили мільйон на ваше навчання, і тепер не можемо розкидатися такими цінними кадрами. Ідіть працювати!

Минуле, сучасне і майбутнє

Три мудреці сиділи в тіні великого дерева і насолоджувалися бесідою. Вони сперечалися про те, що важливіше для людини – минуле, сучасне або майбутнє. Один мудрець сказав:

– Моє минуле робить мене тим, хто я є. Я маю те, чому я навчився в минулому. Мені подобаються люди, з якими мені раніше було добре, або схожі на них.

– Я не можу з цим погодитись, – сказав другий мудрець, – людину робить її майбутнє. Неважливо, що я знаю і що вмію зараз, – я буду вчитися тому, що знадобиться мені в майбутньому. Мої дії зараз залежать не від того, яким я був, а від того, яким я збираюсь стати. Мені подобаються люди, не схожі на тих, кого я знав раніше.

– Ви зовсім випустили з уваги те, – втрутився третій мудрець, – що минуле і майбутнє існують тільки в наших думках. Минулого вже немає. Майбутнього ще немає, і залежно від того, згадуєте ви про минуле або мрієте про майбутнє, дієте ви тільки у сьогоднішні.

І довго ще сперечалися мудреці, насолоджуючись неквапливою бесідою...

ЛЕГЕНДИ

Легенда про трьох братів – засновників Києва

У давні часи жило плем'я полян, а правили ними три князі-брати: Кий, Щек і Хорив, а сестра їхня звалася Либідь. І збудували поляни город й нарекли його на честь свого князя старшого брата Щека і Хорива – Києвом. А навколо города був ліс і пуща велика, і поляни ходили на лови і полювали там звірів, рубали ліс, розбудовували город.

Кий довго княжив у роді своєму, ходив походами на інші землі, і навіть до самого Царгорода. Великі почесті віддавав йому правитель Царгорода.

Коли ж Кий повертався з далекої мандрівки, то, пліючи Дунаєм, уподобав місце і збудував невеликий город,

і хотів осісти в ньому з родом своїм, та не дали йому навколишні мешканці. Отож і донині називають придунайці те городище Києвець. Кий же повернувся у свій город Київ і правив ще багато років зі своїми братами Щеком та Хоривом.

Легенда про річку Либідь

Річка Либідь утворилася зі сліз Либеді, сестри князя Кия, того, що Київ заснував. Либідь була прекрасна, як весняний ранок. З усіх-усюд з'їжджалися молоді лицарі, князі й королевичі просити її руки. Та княжна після загибелі свого нареченого ні знати, ні чути не хотіла про весілля. «Не піду, та й годі!» – відмовляла всім.

Лицарі й королевичі намагалися сподобатися княжні своїм багатством, хоробрістю; не один склав голову в лицарському двобою, та княжна лишалась байдужою. От же-нихи порадились між собою, сіли на своїх баских коней та роз'їхалися.

Порожньо й тихо зробилося в княжому дворі. Минали роки. Княжна, як пташка в клітці, журилася в своїх палатах.

Помер князь Кий, постарілася княжна Либідь. Вибралась вона із княжого палацу, побудувала собі хатку за Києвом під горою й жила в ній одна. Сумним-сумним було її чернече життя.

Дні й ночі вона плакала за втраченою молодістю, за своїм нареченим, за тим життям, яке могли вони прожити разом. З цих сліз і утворився струмочок, а від нього – річечка, яку люди назвали Либідь. А гора, на якій жила княжна, зветься тепер Дівич-горою...

Легенда про те, як Бог подарував Україні талант

Якось Господь Бог вирішив наділити дітей світу талантами. Французи вибрали елегантність і красу, угорці – любов до господарювання, німці – дисципліну і порядок, росіяни – владність, поляки – здатність до торгівлі, італійці

одержали хист до музики... Обдарувавши всіх, підвівся Господь Бог зі святого трону і раптом побачив у куточку дівчину. Вона була боса, одягнута у вишиванку, руса коса переплетена синьою стрічкою, на голові мала вінок із червоної калини.

– Хто ти? Чого плачеш? – запитав Господь.

– Я – Україна, а плачу, бо стогне моя земля від пролитої крові й пожеж. Сини мої на чужині, на чужій роботі, вороги знущаються з удів та сиріт, у своїй хаті немає правди й волі.

– Чого ж ти не підійшла до мене раніше? Я всі таланти роздав. Як же допомогти тобі?

Дівчина хотіла вже йти, та Господь Бог, піднявши праву руку, зупинив її.

– Є у мене неоціненний дар, який уславить тебе на цілий світ. Це – пісня.

Узяла дівчина-Україна дарунок і міцно притиснула його до серця. Поклонилася низенько Всевишньому і з ясним обличчям і вірою понесла пісню в народ.

КАЗКИ

Українська народна казка «Нехайло»

Жив чоловік на прізвище Нехайло. Одержав він у спадщину невеличку ділянку виноградника. Весною пішов Нехайло у виноградник подивитися, що там робити треба.

Подивився та й каже: «Завтра візьму сапу і всю траву виполю». І пішов додому.

А у винограднику, в траві, було кубло маленьких лисенят. Як почули це, перелякалися. Прийшла стара лисиця, а лисенята до неї: «Мамо, – кажуть, – приходив якийсь дядько і казав, що завтра прийде і всю траву виполе.

Тікаймо!» Лисиця-мати каже: «Сидіть спокійно. Це господар цього виноградинка. Я його знаю. Він не скоро прийде».

Минуло чимало часу. Приходить Нехайло у виноградник із сапою. Дивиться – бур'ян по пояс. Почухав потилицю. «Ех, – каже, – тут сапою нічого не зробиш. Піду додому, візьму косу». Та й пішов.

Лисенята почули це та до матері: «Мамо! – кричать. – Тікаймо! Знову приходив той чоловік. Пішов додому за косою. Завтра прийде, поріже нас». – «Грайтеся і нічого не бійтеся», – відповіла лисиця.

Минуло ще місяців зо три. Приходить Нехайло вже з косою. Спробував косити, коса не бере. Подумав Нехайло та й каже: «Спалю бур'ян. Піду візьму сірники». – «Тепер тікаймо, – сказала стара лисиця, – це він зробить!»

Казка Наталії Мазур «Волошка»

Одного чудового теплого ранку, край поля, народилася Волошка.

Спочатку вона обережно розсунула сухі стеблинки, потім випростала ручки-листочки, зіп'ялася на довгій ніжці і потягнулася. Усміхнулася травам навкруги.

Через деякий час Волошка зовсім освоїлася на своєму полі. Вона піросла і в неї з'явився міцненький пуп'янок.

З кожним днем пуп'янок ставав все більшим і більшим, і нарешті з'явилася квіточка з надзвичайно ніжними пелюстками. Та от біда, пелюстки були зовсім прозорі.

Волошка подивилася на різнобарвні квіти довкола і сумно зітхнула. Поряд чепурилася Кульбабка. Вона вихиляла свій тонкий стан то вліво, то вправо.

– Яка ти гарна! – у захопленні сказала Волошка, – а твоя квіточка схожа на тепле Сонечко.

– Ха-ха-ха! – засміялася легковажна Кульбабка.

– Чи не могла б ти мені подарувати краплинку жовтої фарби, – запитала Волошка. Бо он, дивись, мої пелюстки зовсім прозорі?

– Добре, добре, – сказала Кульбабка, – якось потім! І заходилася жартувати з Осою.

До самого вечора чекала бідолашна Волошка, що Кульбабка згадає про неї й поділиться жовтою фарбою. Та легковажна Кульбабка забула свою обіцянку.

Коли настав ранок, побачила Волошка неподалік зграйку білих Ромашок.

– Ромашко! Ромашко! – загукала Волошка. Чи не змогла б ти мені подарувати трішки білої фарби?

– Та ні, та ні! – захвилювалася Ромашка. Поглянь, скільки багато у мене пуп'янків. Вони от-от мають розцвісти. Мушу для них берегти білу фарбу.

Зітхнула Волошка. Їй так хотілося, аби пелюстки мали хоч якийсь колір. І тут, неподалік, Волошка побачила Мак. Він красувався у своєму червоному жупані та був такий гордий і бундючний, що Волошці стало трохи боязко звертатися до нього. Та все ж вона відважилася?

– Любий Маченьку! Чи не подарував би ти мені трішечки червоної фарби для моїх пелюсток? – боязко звернулася до нього Волошка.

Мак подивився на неї і гордо відвернувся в інший бік, нічого не сказавши.

Заплакала Волошка. На її прозорих пелюстках з'явилися прозорі краплини.

– Не плач, моя мила! – промовило Небо, лагідно доторкнувшись до квітки. Хочеш, я подарую тобі свій блакитний колір?

І в ту ж мить пелюстки Волошки почали наповнюватися небесною блакиттю.

– Я красуня! Я красуня! – закричала Волошка, розглядаючи у захваті свої пелюстки.

– Я маю колір Неба, – говорила вона до Кульбабки. Та легковажна Кульбабка не слухала її. Адже саме зараз затіяла сварку з Метеликом, що нібито не давав їй засмагати.

– Поглянь, я маю колір Неба! – закричала Волошка до Ромашки. Але та була так заклопотана своїми пуп'янками, що нічого не почула.

– Ось, дивись, – промовила Волошка до Маку. Я маю колір Неба!

Бундючний Мак знехотя повернувся, глянув і... вкляк на місці. Здається, він почервонів ще більше. А все тому, що Мак одразу ж закохався у прекрасну блакитну Волошку.

Проте, ця історія уже для наступної казочки.

ГУМОРЕСКИ

Гумореска Остапа Вишні «Якби моя бабуся встали»

...Умовив я таки бабусяю їхати до Києва. Тато з мамою, хоч і довгенько вагалися, та проте згоду дали.

Поїхали ми в город, на станцію. А до станції було верст із тридцять.

Бабуся ніколи в місті не були і поїзда не бачили.

Як побачили вони паровика, та ще він, повз станцію пробігаючи, як закричить, – бабуся, затуливши очі руками, так і присіли.

– Не поїду, – плачуть.

– Та чого ж не поїдете? Та нічого страшного нема, то він свистить, щоб на путі не стояли, щоб ні на кого не наїхати.

– Та щоб ото я лізла на оте чорне та їхала! Та ніколи в світі! За що ж я там держатимусь? Біжи, хай батько вертається та забере мене додому.

А тато привезли нас до станції – та відразу й додому.

– Та де ж я наздожену тата, – кажу, – вже вони допіру верст десять од’їхали.

– Не полізу я на те чорне, що ото шипить і свистить!

– Та ні, бабусю, – вмовляю я, – не треба вам туди лізти, не там люди їздять, а у вагонах. От зараз подадуть вагони, сядемо й поїдемо.

– Не сяду, бо впаду.

– Не впадете. От побачите, сидітимете, як у хаті на лаві.

Подали состав, я й кажу бабусі:

– Ну, ходімте, сідати вже пора. Підійшли ми з бабусею до вагона.

– Не полізу, – плачуть бабуся. – Пусті мене, хай уже я вму вдома...– Зав’яжи ж мені хоч очі, щоб не бачила я, куди лізу.

Зав’язувать очі бабусі я не зав’язував, соромно було, а руками довелося-таки затулити, доки посадив я їх у вагон.

Сіли, тремтять.

Як сіпнув паровик, було й «Ой лишенько!» й «Спаси, царице небесна!» Всього було...

Потім бабуся заспокоїлись, тільки підстрибували, як паровик свисне.

Доїхали ми благополучно.

У Києві побували скрізь-скрізь.

Дуже вдоволені ходили моя бабуся по Києву, та й самі іноді всміхалися:

– І чого я так боялася!

І все було б добре та гаразд, коли б я не завів бабусю до театру.

Довго вони не хотіли, а я таки умовив:

– Хоч раз у житті подивіться. Знатимете, що таке театр.

Погодилися.

Квитки я взяв у другому ярусі, та ще й у першому ряду.

Ішли туди – нічого. Сіли. Як поглянули бабуся вниз, у партер, як скрикнуть «Ой!» – учепились за мене:

– Держи мене, синочку! Ой, держи! Не долечу я туди живою!

– Що з вами, бабусю?

– Виведи мене. Ой, виведи! Високо дуже!

Та тремтять уся, тремтять.

Довелося залишити театр. Так і не побачили моя бабуся жодної вистави за все своє життя.

На другий день посадив я бабусю в поїзд, попрохав кондуктора, щоб допоміг їм висісти на станції.

Доїхали бабуся додому в добрім здоров'ї.

А потім, як приїхав я ще додому, дякували бабуся за Київ.

– Усе, – каже, – нічого, якби тільки не той театр. Дуже-таки високо, голова паморочиться, ось-ось я вниз полечу. Дуже страшно.

Гуморески Павла Глазового у віршах Чудний школяр

Двох онуків дід старий

Посадив на руки

Та й розказує казки.

Слухають онуки.

Раптом меншенький спитав:

– А скажіть, дідусю,

Ви ходили в перший клас?

– Та ходив, Павлусю.

– От був номер! – малюки

Сміхом залилися, –

Як до школи ви прийшли

З бородою й лисі.

Звідки гроші у студента

Сказав студент товаришу: – У тебе три костюми.

Звідки грошей стільки маєш? Це ж великі суми. –

- А товариш посміхнувся, глянув хитрувато.
– Я хороші гроші маю, бо пишу багато.
– Що ж ти пишеш – вірші, прозу? Подась в журнали?
– Та ні, батькам листи пишу, щоб грошей прислали.

Вередлива дівчина

- В драматичному театрі – блиск і красота.
Кучерявого студента дівчина пита:
– Ну навіщо на гальорку ти узяв квитки?
Сидимо тут біля люстри, наче павуки.
Звідсіля я бачу сцену, наче з літака... –
А студент: – Ну й вередлива ж, – каже, – ти яка!
Зачекай, ось я з тобою у кіно піду.
Там сидітимеш ти в мене в першому ряду.

Страшні знання

- Прийшов студент четвертий раз складати сопромат.
Хвилин п'ятнадцять щось молів – і все було не в лад.
Професор мовив: – Ну, гаразд, поставлю трійку вам. –
Студент на місці остовпів, не вірячи вухам.
– Невже я витримав? Невже? – професора спитав.
А той до нього нахилився і тихо прошептав:
– Я ваших знань уже боюсь.
Це я не витримав. Здаюсь!

У Києві на Подолі

- Йшов професор і зайшов у якусь крамницю.
В касу глянув і уздрів свою випускницю.
Привітався і сказав: – Я прошу пробачення.
Ми ж, здається, на село вам дали призначення.
– Але ж ви учили нас, – мовила дівичка, –
Що між містом і селом стерта вже різниця.
Я й подумала собі: як нема різниці,
То нащо мені село? Житиму в столиці.

ДОДАТОК

ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ПЕРЕКЛАДУ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ

Мир украинской культуры

Много праздничных традиций сохранилось в Украине за всю историю с 988 года, когда образовалась Киевская Русь. Современные люди стараются сохранять древние традиции.

Цикл традиционных украинских праздников, или же «свят», начинается со Дня Святого Николая, который отмечают 19 декабря. Это горячо любимый праздник в украинской культуре, где принято класть подарки под подушку.

Год начинается с большого праздника – Рождества Христова. Его всегда отмечают 7 января. Накануне Рождества, 6 января, отмечают Святой Вечер. Весь этот день люди стараются ничего не есть, а вечером садятся за стол, где собирается вся семья. На столе должны быть 12 блюд. Самые главные блюда – кутя (сладкая каша из зерен пшеницы с маком, медом и орехами), вареники, голубцы без мяса, компот из сухих фруктов.

Во время Рождественских праздников дети ходят из дома в дом, поют колядки, желают хозяевам мира и бросают на пол зерна пшеницы. В благодарность хозяева дарят детям сладости и монеты.

Самый древний праздник – это Масленица. Люди провозжают зиму и встречают весну. Всю неделю люди ходят в гости, едят блины – символ солнца, но не едят мясо. А в конце недели просят друг у друга прощения.

Самый главный праздник – Пасха – встреча Воскресения Христа. Ночью люди не спят, идут в церковь, несут корзины. В корзинах – кулич (сладкий хлеб), яйца. Всю неделю люди приветствуют друг друга словами: «Христос Воскресе!»

Календарные праздники в Украине

Календарь праздников Украины на каждый год содержит список торжественных событий и памятных дат. Важными датами и выходными днями являются:

Новый год – 1 января; Рождество – 7 января; Международный женский день – 8 марта; День международной солидарности трудящихся – 1 мая; Дни памяти и примирения, посвященные памяти жертв Второй мировой войны, День Победы – 8–9 мая; Пасха – празднуется по религиозному календарю; Троица – празднуется по религиозному календарю; День Конституции Украины – 28 июня; День Независимости Украины – 24 августа; День защитника Украины – 14 октября; Католическое Рождество – 25 декабря.

А также есть и другие праздники, посвященные выдающимся историческим личностям, глобальным проблемам человечества, представителям разных профессий, памяти святых. Например, Татьянин день (День студентов) – 25 января, День Святого Валентина (День всех влюбленных) – 14 февраля и другие.

День Святого Валентина

История Дня Святого Валентина очень древняя. Существует несколько легенд о том, кем же был Святой Валентин и как появился праздник всех влюбленных.

Согласно одному из самых распространенных переказов, Валентин был простым христианским священ-

ником и жил в эпоху Римской империи. Он был молодым красивым парнем, имел доброе и открытое сердце и никогда не отказывал в помощи.

Валентин застал времена императора Клавдия Второго, который издал указ о запрете бракосочетания всем римским legionерам. Правитель считал, что таким образом воины не будут думать о женах и детях, а всю жизнь посвятят доблестному служению на благо империи.

Но истинную любовь не может запретить никакой закон, поэтому солдаты венчались со своими избранницами тайно. Помогал им в этом Валентин. Слава о нём разнеслась по всему Риму и скоро Валентина взяли под стражу. Ему присудили смертную кару. Перед смертью Валентин отправил записку своей возлюбленной с подписью «Твой Валентин».

Спустя годы Валентин был канонизирован католической церковью, а в 496 году римский Папа Геласиус объявил 14 февраля – Днем Святого Валентина.

Среди европейцев этот праздник прижился, начиная с XIII века, а в США – с XVIII. В Украину день всех влюблённых пришёл гораздо позже и отмечается с недавних пор.

В День Святого Валентина принято дарить валентинки со стихами – открытки в форме сердечка как символическое признание в любви.

Особенности украинской кухни

Как известно, очень много людей обожает славянскую, а в частности украинскую кухню. Она давно получила распространение далеко за пределами Украины, а некоторые блюда украинской кухни, например борщ и вареники, вошли в меню международной кухни.

Украинская кухня сформировалась к середине XVIII столетия. Огромное влияние на народные рецепты украинской

кухни оказали родственные польская и белорусская кухни. Украинская кухня вобрала в себя некоторые черты немецкой, венгерской, турецкой и татарской кухни.

Для украинской кухни характерно частое использование яиц, муки и овощей. Самые популярные овощи – свекла, бобовые, морковь, тыква, кукуруза и помидоры.

Из пряностей и приправ народные рецепты украинской кухни активно используют чеснок, лук, тмин, мяту, дудник, красный перец, чабер, корицу и лавровый лист.

Очень вкусные блюда, запеченные в специальных керамических горшочках: жаркое, вареники со сметаной, тушеная капуста, картофель с мясом и черносливом.

Украинская кухня разнообразная, необычайно вкусная. Украинцы, как истинные любители вкусной еды, сделали огромный вклад в мировую кулинарию.

Традиции Китая

В современном Китае сохранилось много традиций. Например, отмечают праздник Новый год, что означает встречу весны. Еще есть праздники, которые символизируют цифры: 5–5, 7–7, 9–9. Так, 7–7 – это День любви. В основе праздника – история о любви пастуха и девушки, которая жила на небе. Еще есть День души, когда вспоминают умерших. В Китае празднуют День зимнего солнца. По легенде, в этот день просыпается мужская сила природы и начинается новый период жизни.

Новогодние праздники заканчиваются Праздником фонарей. Этот праздник отмечали за 180 лет до Рождества Христова. Вэньди стал императором и от радости развесил на всех улицах фонари. С тех пор красные фонари висят везде – в парках, в домах. В этот день собирается на ужин семья, все едят суп с клецками юаньсяо. Это шарики из рисовой муки с фасолью, ягодами, финиками. После ужина семья выходит на улицу, смотрит салют и запускает красные фонари в небо.

Новый год в Китае

Новый год в Китае называется «Нянь» (значит, «год»). Нянь – страшное чудовище с рогами на голове, которое жило в древнем Китае. Круглый год Нянь жил в море и только в канун нового года вылезал из воды на берег. Потом он врвался в деревни, съедал там скотину и убивал людей. Поэтому крестьяне, жившие возле моря, очень боялись его. Каждый год перед наступлением нового года семьями покидали деревни и убегали в горы, чтобы спрятаться от чудовища Няня.

Однажды, в канун Нового года, когда крестьяне деревни Тао хуа («Цветы персика»), в страхе покидали деревню, туда пришел старик-нищий с усами серебряного цвета. В одной руке он держал трость, а за спиной его был мешок. В это время все жители закрывали дома и собирались в дорогу. И никто не обратил особого внимания на этого нищего старика. Только одна старушка, проживавшая на окраине деревни, дала ему немного еды и стала уговаривать его поскорее уходить отсюда. Но старик, поглаживая усы, улыбнулся и сказал: «Если вы разрешите мне остаться в вашем доме на одну ночь, то я выгоню Няня из деревни». Старушка заметила, что это хотя седой старик, но крепкий и бодрый. И все же стала уговаривать его подняться на гору, чтобы укрыться от хищного Няня. Однако нищий старик настаивал на своем, и старушка ушла одна. В полночь Нянь ворвался в деревню. На этот раз он увидел, что в деревне не так, как было все прошлые годы. Нянь увидел, что в доме старушки горит огонь, а двери выкрашены в красный цвет. Он испугался. А когда добрался до входа в дом, во дворе раздался треск бамбуковых хлопущек. Он побоялся войти во двор и убежал.

В первый день Нового года крестьяне возвратились в деревню. Увидев, что в их домах все цело, они очень

удивились. В это время старушка рассказала об обещании старика-нищего. Услышав рассказ, все жители деревни обрадовались. Они нарядились в новые одежды и поздравляли друг друга с наступлением спокойствия и счастья. Эта история быстро разошлась по округе, и все скоро узнали, как изгонять страшного зверя Няня. С тех пор ежегодно в канун Нового года люди наклеивают на дверях красные парные надписи, запускают хлопушки, в домах горят огни. Сами же люди не ложатся спать всю ночь. По-китайски бодрствование в новогоднюю ночь называется «шоу суй» – «оберегать год».

Туркменские традиции, праздники

У туркменского народа очень много самобытных праздников, развлечений и игр. Праздники здесь делятся на семейные и общенародные.

К семейным торжествам относятся: празднование 63-го дня рождения мужчины («Акгоюн»), приобретение или возведение нового дома, рождение ребенка («Бешик-Туйи»). Очень много обрядов связано с самым любимым и долгожданным праздником каждой семьи – свадьбой («Никокх-Туйи»).

Общенародные праздники в большинстве своем связаны с религией («Курбан байрам», «Ораза»), наступлением Нового года («Навруз»), началом весенне-полевых работ или сбором урожая. Независимость Туркменистана подарила народу еще несколько торжественных дат, призванных укрепить государственность и поднять самосознание нации, это: «Праздник туркменского скакуна», «Праздник туркменского ковра» и др.

Мусульмане с большим уважением относятся к учениям Аллаха, поэтому передают из поколения в поколение традиции своего народа, которые соблюдаются беспрекословно. Один из самых почитаемых праздников, который отмечает каждый верующий – Курбан-байрам.

Вітаміни

Слово «вітаміни» походило з латинського слова *vita* – життя. Це органічні сполучення, необхідні людині. Сьогодні в світі відомі 18 вітамінів. Існують вітаміни, які містять жир і воду. Жиророзчинні вітаміни А, Д, Е, К накопичуються в організмі. Водорозчинні вітаміни С і В організм не зберігає. В кожному продукті містяться вітаміни: в м'ясі – вітамін В; в киви, перці – С; в моркві, куражі – А.

Якщо людина хоче мати красиві волосся, хороші нігті, гладку шкіру, потрібно їсти продукти з вітаміном А – це зелень, морква. Зберегти молодість допоможе вітамін С. Найбільше він міститься в шиповнику. Енергію надають вітаміни групи В. Здорові зуби і кістки формує вітамін Д. Значить, потрібно більше перебувати на сонці, їсти рибу і яйця. Хто хоче мати красиве тіло, повинен використовувати в салаті рослинне масло і горіхи. А здоров'я крові забезпечує вітамін К, який міститься в курячому м'ясі.

Окрім вітамінів, лікарі радять не забувати про мінерали. В наші дні найпопулярнішим мінералом став цинк. Для профілактики вірусу потрібно щодня вживати в їжу фасоль, какао, яйця, насіння.

Будьте здорові!

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК

Українська мова	Русский язык	English
А		
авто́граф	авто́граф	autograph
автоно́мний	автоно́мный	autonomous
агра́рний	агра́рный	agrarian
акто́р	акте́р	actor
анке́та	анке́та	questionnaire
аплодува́ти	аплоди́ровать	to applaud
архітекту́ра	архитекту́ра	architecture
Б		
бабу́ся	ба́бушка	grandmother
багатоповерхо́вий	многоэта́жный	multi-story
бага́тство	бога́тство	wealth
бажа́ння	жела́ние	wish, desire
бажа́ти	жела́ть	to wish, to want
база́р	база́р	market
байда́рка	байда́рка	kayak
баклажа́ни	баклажа́ны	eggplants
бале́т	бале́т	ballet
ба́тько	оте́ц	father
ба́чити	ви́деть	to see
безсумні́вно	несомне́нно	undoubtedly
бі́дний	бе́дный	poor

білий	бе́лый	white
біли́зна	белье́	linen
берегти́	бере́чь	to take care
блаки́тний	голубо́й	blue
борщ	борщ	borshch
босони́жки	босоно́жки	sandals
бра́ти у́часть	принима́ть уча́стие	to take part
брю́ки	брю́ки	trousers
бутербро́д	бутербро́д	sandwich
буді́вля	зда́ние	building
бу́лочка	бу́лочка	bun
В		
важки́й	тру́дный; тяже́лый	difficult; heavy
важка атлетика	тяжелая атлетика	weight lifting
важли́вий	ва́жный	important
вболіва́льник	боле́льщик	fan
весе́лий	весе́лый	happy, cheerful, merry
вече́ря	у́жин	supper
вече́ряти	у́жинать	to have supper
вечі́рка	вечери́нка	party
вибира́ти	выбира́ть	to choose
вивча́ти	учи́ть	to learn
вид, ви́гляд	вид	appearance
вико́нувати	выполня́ть	to do home work
дома́шнє завда́ння	дома́шнее зада́ние	
використо́вувати	испо́льзовать	to use
випадко́во	случа́йно	casually
випо́внюватися	исполня́ться	to be fulfilled
виправля́ти	исправля́ть оши́бки	correct mistakes
по́милки		
випускни́к	выпускни́к	graduate
ви́разити	вы́разить	to express

ви́рішити	реши́ть	to decide
ви́сити	весе́ть	to hang
висо́кий	высо́кий	tall, high
високо- кваліфіко́ваний	высоко- квалифици́рованный	highly-qualified, skilled
виста́ва	спекта́кль	performance
ви́ставка	вы́ставка	exhibition
виступа́ти	выступа́ть	to perform, to act
вихідни́й день	выходно́й день	weekend, day off
ви́ща осві́та	вы́сшее образова́ние	higher education
ві́дділ	отде́л	department
відмі́нний	отли́чный	excellent
відо́мий	изве́стный	famous, well known
відповіда́ти	отвеча́ть	to answer
відпра́вити	отпра́вить	to send
вік	во́зраст	age
ві́льний час	свобо́дное вре́мя	free time
віта́ти	поздравля́ть	to congratulate
ві́чний	ве́чный	eternal
взае́мно	взаи́мно	mutually
вимика́ти	выключа́ть	to switch off
вла́да	власть	authority, power
вмива́тися	умыва́ться	to wash
вмика́ти	включа́ть	to switch on
внизу́	внизу́	below
володі́ти	владе́ть украї́нским	to be able to speak
украї́нською мо́вою	языко́м	Ukrainian language
втоми́тися	уста́ть	to get tired
вче́ний	уче́ный	scientist
вчи́тися	учи́ться	to study
Г		
галере́я	галере́я	gallery

гамане́ць	кошеле́к	purse
ганчі́рка	тря́пка	cloth
головни́й	гла́вный	main
голо́дний	голо́дный	hungry
гара́чий	гара́чий	hot
горизонта́льний	горизонта́льный	horizontal
гірки́й	го́рький	bitter, sad
готува́ти	гото́вить	to prepare
готува́ти (ї́жу)	гото́вить (еду́)	to cook
гра́мотний	гра́мотный	literate, competent
гра́ти	игра́ть	to play
гру́ди	грудь	breast
гу́мка	рези́нка	eraser, rubber
Д		
да́вній, дре́вній	дре́вний	ancient
дерев'я́ний	деревя́нный	wooden
держа́ва	госуда́рство	state
дефіци́т ру́ху	дефици́т движе́ння	lack of exercise
деше́вий	недорого́й	cheap; inexpensive
дже́мпер	дже́мпер	pullover
джи́нси	джи́нсы	jeans
дзе́ркало	зе́ркало	mirror
дива́н	дива́н	sofa
диви́тися	смотре́ть	to look, to watch
дивува́тися	удивля́ться	to be surprised
діду́сь	де́душка	grandfather
діли́ти	дели́ть	to divide
до́вгий	дли́нный	long
до́брий	до́брий	kind
дозво́лити	разреші́ть	to resolve
Дозво́льте спита́ти!	Разреші́те	Let me ask!
дої́хати	спроси́ть!	to reach
	дое́хать	

дороги́й	дорого́й	dear, expensive
дома́шній	дома́шний	domestic
допомага́ти	поро́га-ть	to help
Допо́можіть, будь ла́ска!	Поро́го-те, пожа́луйста!	Help please!
ду́мати	ду́мать	to think
душ	душ	shower (-bath)
Є		
є́дність	еди́нство	unity
Ж		
жарки́й	жа́ркий	hot
жи́ти	жить	to live
життя́	жи́знь	life
жо́втий	же́лтый	yellow
З		
забува́ти	забы́вать	to forget
завдя́чувати	быть призна́тельным	to be grateful
загорну́ти	заверну́ть	to turn, to wrap up
задово́лення	удово́льствие	pleasure
займа́тися спо́ртом	занима́ться спо́ртом	to go in for sports
закінчи́ти	закончи́ть	to finish
залюбки́	с удово́льствием	with pleasure
запізни́тися	опозда́ть	to be late
запропонува́ти	предложи́ть	to suggest
запроси́ти	пригласи́ть	to invite
за́раз	сейча́с	now
заробля́ти	зараба́тывать	to earn
заснува́ти	основа́ть	to found, to establish
за́тишний	ую́тний	cozy
захо́плення	восто́рг	delight
збира́тися	собира́ться	to be going to
зве́рху	вверху́	above

звича́йний	обыкнове́нный	ordinary
звича́йно	разуме́ється	certainly
зві́рі (тва́рини)	живо́тніе	animals
зга́дувати	вспомина́ть	to remember
здро́в'я	здро́вье	health
зеле́ний	зеле́ный	green
з'є́днувати	соединя́ть	to unite
зима́	зима́	winter
зліва, ліво́руч	сле́ва	at the left
змага́ння	соревнова́ние	competition
знайо́мство	знако́мство	acquaintance
знайо́мий	знако́мый	to be acquainted
зrobíти за́ря'дку	сде́лать за́ря'дку	to do the morning ex- ercise
зру́чний	удо́бный	convenient
зубна́ па́ста	зубна́я па́ста	tooth-paste
зу́стріч	встре́ча	meeting
зустріча́тися	встреча́ться	to meet
I		
ігрови́й	игрово́й	game
існува́ти	существова́ть	to exist
I		
їда́льня	столо́вая	dining room
ї́жа	еда́	food
ї́хати, ї́здити	е́хать, е́здить	to go, to ride
їхати за мі́сто	е́хать за горо́д	to go to the country
K		
кавова́рка	кофева́рка	coffee maker
ка́зка	ска́зка	fairy tale
канцеля́рський	канцеля́рский	writing
капу́ста	капу́ста	cabbage
карто́пля	карто́фель	potato

ка'са	ка'сса	cash desk
ка'шель	ка'шель	cough
квито'к	биле'т	ticket
квасо'ля	фасо'ль	string bean
кіне'ць	коне'ц	end
кіно'	кино'	cinema
кінотеа'тр	кинотеа'тр	movie theater
клей	клей	glue
клі'мат	кли'мат	climate
ко'жний	ка'ждый	each
ко'лір	цвет	color
коме'дія	коме'дия	comedy
компози'тор	компози'тор	composer
кордо'н	граница	border
кори'сний	поле'зний	useful
коро'ткий	коро'ткий	shot
костю'м	костю'м	suit
ко'штувати	сто'ить	to cost
краєви'д	краєви'д	landscape
красна'вчий музе'й	краеве'дческий	local museum
краси'во	музе'й	beautifully
	краси'во	
крича'ти	крича'ть	to shout, to cry
кросі'вки	кроссо'вки	running shoes
культу'рний	культу'рный	cultural
купува'ти	покупа'ть	to buy
кухо'нний	кухо'нный	kitchen
Л		
лі'ки	лека'рство	medicine
леті'ти	лете'ть	to fly
легка' атле'тика	ле'гкая атле'тика	track and field
лікува'тися	лечи'ться	to be treated

лід	ле́д	ice
лі́жко	крова́ть	bed
лі́то	ле́то	summer
ліхта́р	фона́рь	lantern
лови́ти	лови́ть	to catch
любо́в, коха́ння	любо́вь	love
М		
майбу́тнє	бу́дущее	future
майда́нчик	площа́дка	playground
мали́на	мали́на	raspberry
ма́сло	ма́сло	butter
ма́ти	ма́ть	mother
ме́блі	ме́бель	furniture
мед	мед	honey
ме́шкати	прожива́ть	to live, to reside
мі́сце	ме́сто	place
мі́сяць	ме́сяц	month
мо́дний	мо́дный	fashionable
мрі́яти	мечта́ть	to dream
молоди́й, ю́ний	молодо́й, ю́ный	young
молоко́	молоко́	milk
моро́з	моро́з	frost
моро́зиво	моро́женое	ice-cream
мо́рква	морко́вь	carrot
морськи́й	морско́й	sea
мультфі́льм	мультфи́льм	cartoon
м'яки́й	мя́гий	soft
м'ясни́й ві́дділ	мясно́й отде́л	meat section
Н		
навча́тись	учи́ться	to study (at)
наза́вжди	навсегда́	forever

назива́тися	называ́ться	to refer to
надруко́ваний	напеча́танный	printed
надсила́ти	посыла́ть	send
наро́дження	рожде́ние	birth
наро́дний	наро́дный	folk, people's
наукóво-до́слідний	нау́чно-иссле́дова- тельский	scientific-research
наукóво- популя́рний	нау́чно-популя́рный	popular scientific
націона́льний	национа́льный	national
невідо́мий	неизве́стный	unknown
незале́жний	незави́симый	independent
незвича́йний	необыкнове́нный	unusual
незрозумі́лі	непоня́тные	unclear
невозмо́во	невозмо́жно	impossible
необхі́дно	необходи́мо	it is necessary
непога́но	непло́хо	not badly
ніде́	нигде́	nowhere
ніко́ли	никогда́	never
нови́й	но́вый	new

О

обере́жно	осторо́жно	cautiously
оби́два	о́ба	both
обі́д	обе́д	dinner
обі́дати	обе́дать	to have dinner
обмі́нюватися	обме́ниваться	to exchange
обгово́рювати	обсужда́ть	to discuss
обов'язко́во	обяза́тельно	necessarily
о́вочі	о́воши	vegetables
оде́ржувати (отримувати)	получа́ть	to receive, to get
одру́жений	жена́тый	married

одягти́ся	оде́ться	to put on
олі́я	расти́тельное ма́сло	vegetable oil
осві́та	образова́ние	education
о́сінь	о́сень	autumn
осо́ба	лицо́	person
П		
пакува́ти	упако́вывать	to pack
парасо́лька	зо́нтик	umbrella
па́сок	реме́нь	belt
па́хнути	па́хнуть	to smell
педагогі́чний	педагогі́ческий	pedagogical
перевіря́ти	проверя́ть	to check
переда́ти	переда́ть	to pass, give
перека́зувати текст	переска́зывать текст	retell the text
переклада́ти	переводи́ть	to translate
перехі́д	перехо́д	crossing
перехо́дити	переходи́ть	to cross
пе́чиво	пече́нье	cake, cookies
пилосо́с	пылесо́с	vacuum cleaner
пиріжо́к	пирожо́к	pie
письмо́вий	пи́сьменный	written
пиша́тися	горди́ться	to be proud
підгото́вчий	подготови́тельный	preparatory
підготува́ти	подгото́вить	to prepare
підка́зувати	подска́зывать	prompt
Підкажі́ть, будь ла́ска!	Подскажи́те, пожа́луйста!	Tell me please!
пішохі́дний	пешехо́дный	pedestrian
пла́вання	пла́вание	swimming
побажа́ти	пожела́ть	to wish
поба́чення	свида́ние	meeting, appointment
поважа́ти	уважа́ть	to respect

пові'льний	ме'дленный	slow
поверта'тися	возвраща'ться	to come back
повто'рювати	повтора'ть	to repeat
подо'баться	нра'виться	to like
по'дорож	путеше'ствие	travel
подорожува'ти	путеше'ствовать	to travel
погуля'ти	погуля'ть	to take a walk
по'ми'лка	оши'бка	mistake
помиля'тися	ошиба'ться	to be mistaken
помилюва'тися	полюбова'ться	to admire
поми'ти	помы'ть	to wash
попроси'ти	попроси'ть	to ask
пора'ро'ку	вре'мя го'да	season
пора'да	сове'т	advice
по'ряд	ря'дом	beside
посере'дині	посреди'не	in the middle
посміха'тися	улыба'ться	to smile
по'суд	посу'да	crockery, utensils
потрі'бно	ну'жно	to be necessary
почи'стити	почи'стить	to clean
почуття'	чу'ство	feeling
правди'вий	правди'вый	truthful
пра'вильний	пра'вильный	correct
право'руч	спра'ва	on the right
пра'льний порошо'к	стира'льный порошо'к	washing powder
пра'пор	флаг	flag
предме'т	предме'т	subject
прибира'ти	убира'ть	to clean
прива'тний	ча'стный	private
приго'ди	приключе'ния	adventures

припра́ви	припра́вы	seasonings
приро́да	приро́да	nature
продо́жувати	продолжа́ть	to continue
проду́кти	проду́кты	products
продукто́вий	продукто́вый	grocery
прокида́тися	просыпа́ться	to wake up
проси́ти	проси́ть	to ask
псува́ти	по́ртить	to spoil
пшени́ця	пшени́ца	wheat
пюре́	пюре́	mashed potatoes
ра́дий	рад	to be glad
ра́дити	сове́товать	to advise
ра́дість	ра́дость	pleasure
раді́ти	ра́доваться	to be pleased
ра́нок	у́тро	morning
реміне́ць	ремешо́к	strap
ре́шта	сда́ча	change (<i>money</i>)
ри́бний ві́дділ	ры́бный отде́л	fish section
рі́дний	родно́й	native
рі́зний	ра́зний	different
робітни́к	рабо́чий	worker
ро́зклад	расписа́ние	time-table, schedule
розумі́ти	пони́мать	to understand
розумни́й	у́мный	clever
рукави́ці	перча́тки	gloves
рух	движе́ние	movement
руха́тися	дви́гаться	to move
С		
св́іжий	све́жий	fresh
св́ітлий	све́тлый	light
світи́ти	свечи́ть	to shine

світлофо́р	светофо́р	traffic light
світови́й	мирово́й	world
свобо́да	свобо́да	freedom
святкува́ти	пра́здновать	to celebrate
сеа́нс	сеа́нс	session
село́	село́, дере́вня	village
се́рце	се́рдце	heart
си́льний	си́льный	strong
си́ній	си́ний	dark blue
сі́ль	соль	salt
Скі́льки ко́штує?	Ско́лько сто́ит?	How much does it cost?
складни́й	сло́жный	difficult, complex
сніда́нок	за́втрак	breakfast
сні́дати	за́втракать	to have breakfast
соло́дкий	сла́дкий	sweet
слу́хати	слу́шать	to listen
сма́жений	жа́рений	fried
смак	вкус	taste
смішни́й	смешно́й	ridiculous, funny
смія́тися	смея́ться	to laugh
сморо́дина	сморо́дина	currant
сніг	снег	snow
спа́ти	спать	to sleep
спілкува́тися	обща́ться	to communicate
спостеріга́ти	наблюда́ть	to watch
спору́да	соору́жение	construction
спра́вжній	настоя́щий	genuine, real
спуска́тися	спуска́ться	to go down the stream / rive
стари́й	ста́рый	old
старови́нний	стари́нный	ancient

стаття́	статья́	article
стать	пол	sex
столі́ття	столе́тье	century
стра́ви	блю́да	dishes
страх	страх	fear
страши́й	стра́шний	terrible
струнки́й	стро́йний	slender, slim
сумни́й	гру́стний	sad, sorrowful
сумува́ти	грусти́ть	to miss
супсу́сільство	о́бщество	society
сусі́д	сосе́д	neighbor
суча́сний	совреме́нный	modern
сце́на	сце́на	stage
Т		
табли́ця	табли́ца	table
таланови́тий	тала́нтливый	talented
та́нець	та́нец	dance
та́почки	та́почки	slippers
тверди́й	тве́рдый	firm, hard
театра́льний	театра́льный	theatrical
телеба́чення	телеви́дение	TV
те́мний	те́мный	dark
те́плі ре́чі	те́плые ве́щи	warm things / clothes
те́хніка	те́хника	technology
ти́ждень	неде́ля	week
ті́стечко	пиро́жное	cake
ткани́на	ткань	fabric
товсти́й	то́лстый	thick
тонки́й	то́нкий	thin
транслява́ти	трансли́ровать	to broadcast
тренаже́рний зал	тренаже́рный зал	fitness / weight room

тризу'б	тризу'б	trident
троя'нда	ро'за	rose
турбува'тися	беспоко'иться	to worry
туристи'чні	туристи'ческие	tourist routes
маршру'ти	маршру'ты	
ту'флі	ту'фли	shoes
У		
ува'жний	внима'тельный	attentive
у дити'нстві	в де'тстве	in my childhood
улю'блений	лю'бимый	favorite
у'спіх	успе'х	Success
уявля'ти	представля'ть	to imagine
Ф		
фанта'стика	фанта'стика	fantasy
філологі'чний	филологи'ческий	philological
філосо'фський	филосо'фский	philosophical
фі'льм	фи'льм	movie
фое'	фойе'	foyer
форте'ця	кре'пость	fortress
фру'кти	фру'кты	fruit
Х		
хво'рий	больно'й	patient, ill
хворі'ти	боле'ть	to be sick, to be ill
хліб	хлеб	bread
холо'дний	холо'дный	cold
хоро'брий	хра'брый	Brave
хоті'ти	хоте'ть	to want
худо'жник	худо'жник	artist
худо'жній	худо'жественный	artistic
Ц		
це'рква	це'рковь	church
цибу'ля	лук	onion

ціка́вий	интере́сний	interesting
цуке́рки	конфе́ты	sweet, candy
цу́кор	са́хар	sugar
Ч		
ча́йник	ча́йник	kettle, teapot
час	вре́мя	time
часни́к	чесно́к	garlic
ча́сто	ча́сто	often
ча́шка	ча́шка	cup
чека́ти	ждать	to wait
чемпіо́нат	чемпіо́нат	championship
черво́ний	кра́сний	red
чи́стий	чи́стий	pure
чи́стити	чи́стить	to clean
чита́ч	чита́тель	reader
чо́боти	сапоги́	boots
чорний	че́рний	black
чу́до	чу́до	miracle
чудо́вий	чуде́сний	wonderful
чудо́во	восхити́тельно	delightful
чужи́й	чужо́й	strange, foreign
Ш		
ша́хи	ша́хматы	chess
ша́фа	шкаф	cupboard, dresser
ши́ти	шить	to sew
широ́кий	широ́кий	wide
швидки́й	бы́стрый	quick
шкіряни́й	ко́жаный	leather
Щ		
щасли́вий	счастли́вый	happy
ща́стя	сча́стье	happiness

щи́рий
щора́зу

и́скренний
ка́ждый раз

sincere
every time

Я

я́годи

я́годи

berries

я́кісний

ка́чественный

(of) quality

Я не розумію!

Я не понимаю!

I don't understand!

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Дерба С. М., Любчевська-Сокур В. О. Українська мова : навчальний посібник для іноземних студентів. Київ : Фенікс, 2017. 16 с.

2. Кудіна М. П. Українська мова як іноземна : навчальний посібник. Київ : НПУ ім. Драгоманова, 2018. 318 с.

3. Лещенко Т. О., Шевченко О. М., Козуб Г. М. Читаємо українською : посібник для іноземних студентів I–II курсів (соціокультурний аспект). I частина. Полтава : ФОП Гаража М.Ф., 2018. 129 с.

4. Лисенко Н. О., Кривко Р. М., Світлична Є. І., Цапко Т. П. Українська мова для іноземних студентів : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 240 с.

Додаткові джерела

1. Фролова, Т. Д. Українська за 26 днів : українська для тих, хто її не вивчав : навчальний посібник. Київ : А.С.К., 2004. 304 с.

2. Шаповалова К. Легенди, казки та перекази українців. Харків : Талант, 2018. 128 с.

Словники

1. Англо-український словник у малюнках / уклад. Симанова А. І. Чернівці, 2014. 240 с.

2. Пізнаймо Україну. Словник-довідник / уклад. Терпелюк С. І., Коробчук С. А., Горожанова С. О., Пріма Р. М., Крижанівська В. В., Соловйова М. А. Луцьк, 2005. 225 с.

3. Сучасний українсько-арабський словник: близько 12500 слів / Київ. нац. університет ім. Т. Шевченка ; упоряд.: А. Субх, Ю. Кочержинський ; заг. ред. : Сівков І. В. та ін. Київ: Київський університет, 2009. 436 с.

4. Українсько-англійський словник: близько 200 000 слів / за ред. проф. Гороть Є. І. Вінниця: Нова Книга, 2009. 1040 с.

Електронні джерела

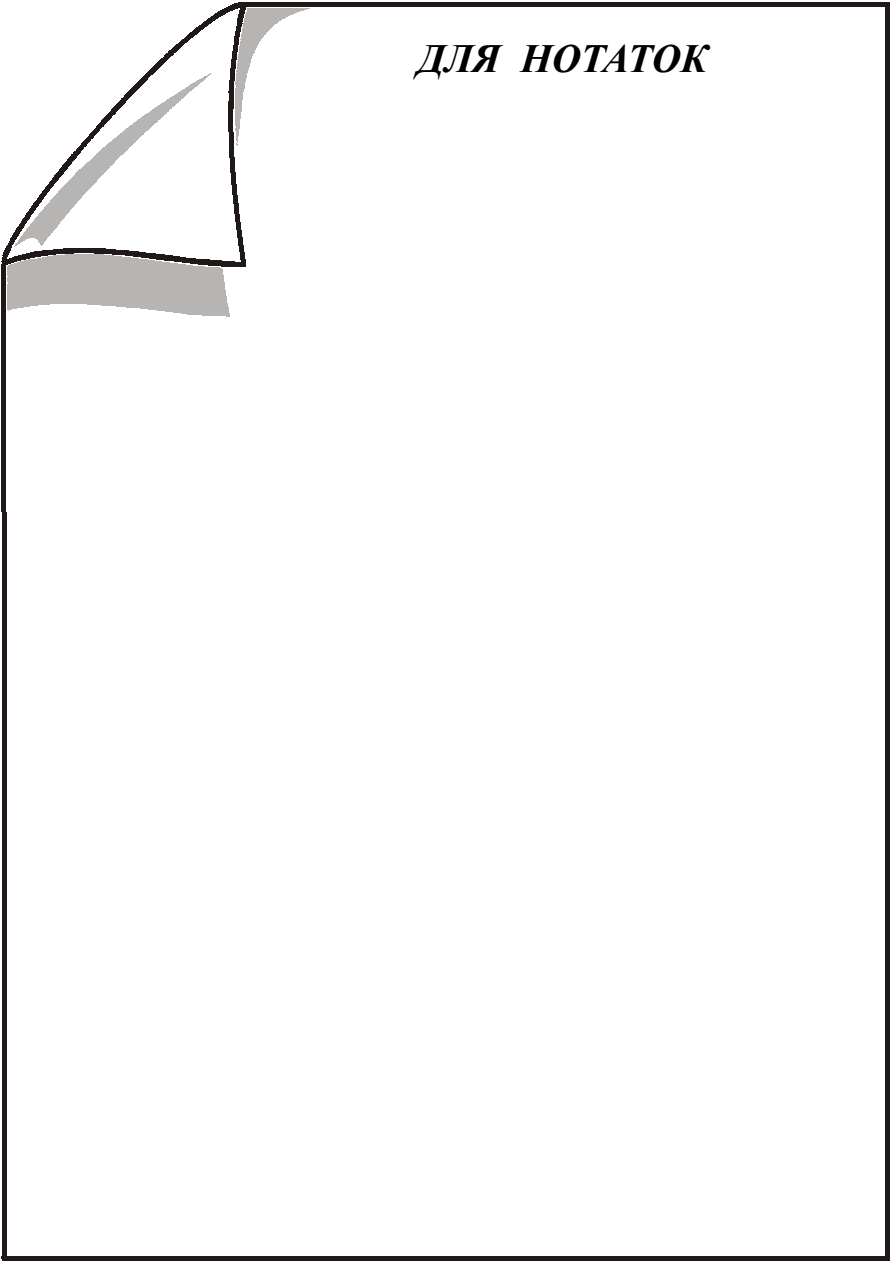
1. Гуморески Павла Глазового (вибране) – читати та слухати : <https://mala.storinka.org> ».

2. Крок до України : <http://krok.mio.k.lviv.ua/uk/>.

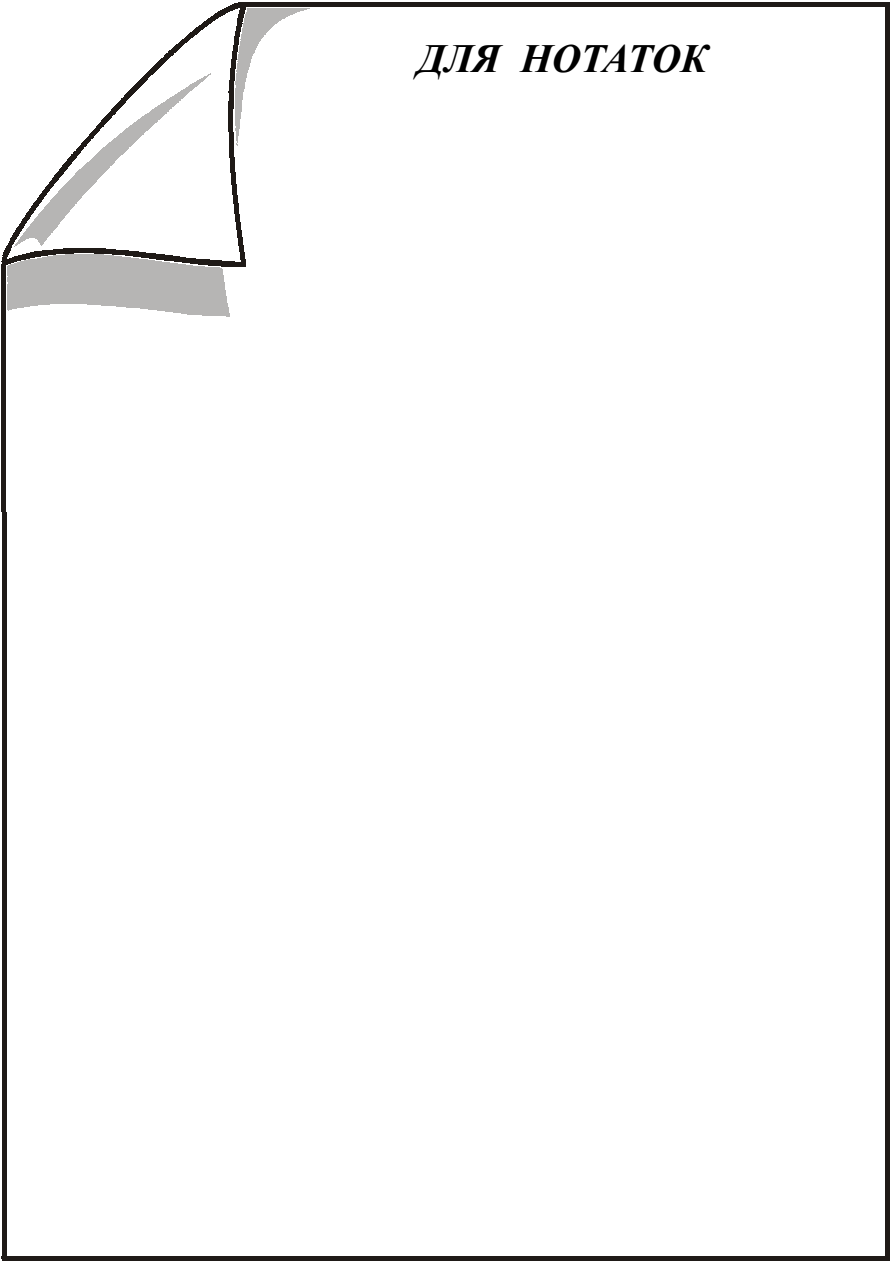
3. Остап Вишня. Гуморески та байки – читати онлайн : <https://gumoreska.in.ua/vishnia/>.

4. Українські народні казки : <https://kazky.org.ua/zbirky/ukrajinsjki-narodni-kazky>.

ДЛЯ ЗАДАТОК

ДЛЯ ЗАДАТОК

ДЛЯ ЗАДАТОК

Навчальне видання

ПЕТРОВИЧ Любов Іванівна
МАКСЄВА Ірина Борисівна
КАЛУЦЬКА Ірина Миколаївна

**ГОВОРИМО
Й ЧИТАЄМО УКРАЇНСЬКОЮ**

**Навчальний посібник
для іноземних студентів
(початковий рівень)**

(українською, російською та англійською мовами)

Комп'ютерне верстання *В. В. Москаленко*
Коректор *О. Є. Вакула*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 6,0. Тираж 100 прим. Вид. № 21. Зам. № 1307-25.
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54025
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.